

Pasirodo, kad lenkai lietuvių svetingumo ir jiems teikiama laisvųjų neįvertina. Palyginti lenkų padėtį po vokiečiais ir rusais, tai Lietuvoje jie turi tikrą rojų. Tuo tarpu lenkų jaunuomenė, vyresnių agitatorių kurstoma, kelia streikus. Vilniuje ir jo srityse varoma nepalanki propaganda prieš Lietuvą ir visa, kas tik lietuviška. Agitatoriai stengiasi įtikinti, kad dabartinė būklė esanti tik laikina, kad kraštas vėl grįšias prie lenkiškos "mocarstvos", kuri po karo busianti dar didesnė, kad jos sienos bus "od moza od moza", t. y. nuo Baltijos iki Juodųjų jūrų. Ir tas maistas bei pašalpos, kuriomis dabar naudojasi suvargę ir badaujantys vilniečiai, esąs ne lietuvių, bet gaunamas iš Anglijos, Amerikos ir kitų šalių. Išrodo, kad lietuviams prisiėdę dar nemažai padirbėti, iki lenkų apaštalių užleistas miglos ir svaičių bus išblaškyti ir ju sufanatizuotos minios atlietuvinčios.

Laikraščiuose pasirodė žinių apie steigimą Lietuvoje naujos draugijos, kurios uždaviniu bus palaikyti ryšius su Amerikos lietuviams. Bet ką tada veiks Užsienio Lietuviams Remti Draugija, kuri suorganizuota tais pačiais tikslais? Nejaugi ji atgyveno savo amžį?

"Draugo" pranešimu, apie vasario mėnesio pabaigą numatoma sušaukti ALRK Federacijos Tarybos suvažiavimas. Jis turėsias svarstyti vilniečių reimą, santykių su Lietuva palaikymą, bendradarbiavimą su kitomis šio krašto lietuvių grupėmis ir kitus aktualius reikalus.

Vasario 11-tą Katalikų Federacijos apskrities valdyba šaukia metinį New Yorko apylinkės lietuvių katalikų seimelį Brooklyne Apreiškimo parapijos svetainėje. Tokį pat metinį seimelį Naujos Anglijos lietuvių katalikų turės vasario 22-ą Sv. Petro parapijos svetainėje, So. Boston, Mass. Tokie seimeliai, kuriuose dalyvauja vietinių organizacijų ir draugijų atstovai svarsto aktualius vietinės visuomenės ir visos tautos reikalus.

Vilniaus universiteto rektorium išrinktas profesorius Mykolas Biržiška. Jis tai aukštai vietai yra tinkamas visais žvilgsniais. Tai aukšto mokslo, didelio tyrimo asmuo. Buvęs Vilniaus lietuvių gimnazijos direktorius, bet už lietuvišką veiklą lenkų išretimas ir nepriklausomą Lietuvą. Vienas iš Vilniui Vaduotų Sąjungos steigėjų ir ilgametis jos pirmininkas. Buvęs Vytauto Didžiojo universiteto rektorius. Priede to, Lietuvos nepriklausomybės akto signataras, buvęs švietimo ministras, gausingų veiklų autorius.

Dotnuvos Žemės Ūkio Akademijos profesorius, L. R. K. S. A. garbės narys ir Istorijos autorius kan. Fabijonas Kemėšis jau apsigyveno Vilniuje, kurio atvadavimui jis labai daug darbavo. Jis yra Vilniui Vaduotų Sąjungos Geležinio Fondo iniciatorius ir daug dirbęs jo išpopuliarizavimui Lietuvoje ir Amerikoje.

Karo ekspertai spėlioja, kad artėjant pavasariui, Europos karas žymiai praplisias. I jo sūkurį gali būti įtrauktos Skandinavijos šalys—Svedija, Norvegija, Danija,

GARSAS

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO AMERIKOJE ORGANAS

73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Entered as Second Class Matter January 16, 1930, at Post Office at Wilkes-Barre, Pa., under Act of August 24, 1912

No. 4.

KETVIRTADIENIS, SAUSIO-JAN. 25, 1940

VOL.-METAI XXIV

LRKSA 52-SIS SEIMAS

1940 M. GEGUŽĖS MĖN. 20-23 DD.

Liet. R. K. Susivienymo Amerikoje 52-sis Seimas įvyks 1940 m. gegužės mėn. 20-23 dienomis, Hotel Bancroft, Worcester, Mass.

Tuo tarpu čia priminsiu LRKSA konstitucijos 5-tą straipsnį ir jo 1, 2 ir 3 paragrafus:

1. Kiekviena geram stovy esanti kuopa ar narys turi teisę paduoti sumanymą taisyti Konstituciją.

2. Toks sumanymas turi būti pasiūstas raštu Statutų Komisijai NEVĖLIAU 90 dienų prieš Seimą. Komisija tokius pataisymus, jeigu jie nepriešingi valstybių įstatymams, studijuos ir paskelbs organe ne vėliau 30 d. prieš Seimą.

3. Visos pataisos, liečiančios Susivienymo Konstituciją, Istatus ir taisykles, turi būti pasiūstos tiesiog Statutų Komisijai. Tikslai šiai komisijai rekomenduojant tokios pataisos bus patiektos Susivienymo sekančiam Seimui apsvarstyti.

Kuopų, narių ir konstitucinių komisijų prašau atkreipti į tai savo dėmesį.

Kitus 52-rajį Seimą liečiančius dalykus, paskelbsiu vėliau.

LEONARDAS SIMUTIS,
LRKSA Prezidentas

IR MOKSLEIVIAI AUKOJA VILNIEČIAMS

Kauno miesto pradžios mokyklose surinkta gana stambios pinigų sumos ir įvairių daiktų Vilniaus Krašto gyventojams šelpti: tai yra pradžios mokyklų mokinių ir mokytojų aukos. Kai kuriose mokyklose aukų rinkimas dar nebaigtas.

Mokiniai ir mokytojai pageidauja, kad jų surinktos aukos būtų panaudotos išimtinai švietimo reikalams Vilniaus Krašte. Iš Kauno autobusais išsiųstas jau antras transportas vadovėlių ir knygų Vilniaus moksleiviams. Lig gruodžio 11 d. buvo pasiūstas per 20,000 egz. Tai vis Kauno pradžios mokyklų mokinių ir mokytojų aukos. Knygų transportą iš Kauno į Vilnių lydėjo ir ten jas įteikė kam reikia J. Jablonskio pradžios mokyklos vedėjas J. Mileris.

Vilniaus Kraštui Remti Draugijos paleisti į visuomenę šūkiui gan greitai susilaukė gyvo pritarimo įvairiuose lietuvių vi-

suomenės sluoksniuose. Štai prie Lietuvos Moterų Tarybos susiorganizavo lietuviškoms knygoms rinkti komisija. Renkamos knygos, priimami žurnalai komplektai. Lig gruodžio 10 dienos buvo surinkta per 10,000 knygų ir žurnalų komplektų.

Minėtoji Moterų Tarybos komisija nusprendė šiaip padalinti knygas: dalį verstines ir oritimo literatūros kūrinių atiduoti lietuvių studentų sąjungai, kitą dalį Vytauto Didžiojo gimnazijai ir po kelius šimtus įvairių grožinės literatūros leidinių—pradžios mokyklų knygynams.

Mokslo vadovėlių dalis atiduota Vytauto Didžiojo gimnazijai, kitų vadovėlių dalį mokyklų inspektorius išdalins neturtingiems pradžios mokyklų mokiniams. Knygų aukos rašytojai, šiaip visuomenės žmonės ir knygų leidėjai.

VOKIEČIAI NEGAUNA POPIERMALKIŲ

Klaipėda.—Anksčiau iš Suomijos į Klaipėdą atgabendavo daug popiermalkių Klaipėdos, Tilžės ir Ragainės fabrikams. Prasidėjus Suomijoje karui, dabar tie fabrikai nebeauga žaliavos. Iš Sov. Rusijos jų taip pat nebeatina. Dabar vokiečiai labai susidomėję malkų rinka Lietuvoje ir kitose Baltijos valstybėse. Medžio kaina užsienio rinkose smarkiai pakilus.

Kaunas.—Optuojančių Lietuvos pilietybę klaipėdiškių pareiškimai generaliniame Lietuvos konsulate Klaipėdoje įplaukia didesniame skaičiuje, negu buvo numatyta. Už Lietuvos pilietybę pasisako visokių sluoksnių asmenys tiek iš miestiečių, tiek iš kaimiečių. Optuoti gali tik lietuviai.

taip pat Belgija, Holandija ir Balkanų šalys. Spėjama, kad šių neutralių šalių žemėse įvyksia lemiantys mūšiai. Nujausdamos pavojų neutralės šalys kiek tik gyvos ruošiasi gintis.

VILNIAUS RADIO STOTYS

Vilnius.—Vilniaus radio stotis buvo pastatyta 1931 m. pradžioje. Ją statė italų firma Marconi. Pradžioje stotis buvo 16 kw galimumo, o 1939 metais buvo sustiprinta iki 50 kw antenoje.

Lenkų vokiečių karo metu stotis buvo kelis kartus smarkiai bombarduota. Pirmą kartą numesta apie 80 bombų, bet stotis išliko sveika. Antrą kartą 19 vokiečių lėktuvų numetė apie 200 bombų, kurios apgriovė stoties namą, sunaikino kontrolinį stalą su visais prietaisais, sudaužė lempas, išvartė transformatorius, pataikė į aukštosios įtampos lygtuvą, o viena bomba pataikė net į stiebą. Kas iš stoties išliko, karo metu buvo sunaikinta arba išvogta. Mūsų pareigūnai stotyje berado tik geležies, rėmų ir kabelių laužą.

Po sunkaus rūpestingo darbo stotis buvo tiek atstatyta, kad nuo lapkričio 26 d. per ją buvo reguliariai pradėta perdavinėti Valstybės Radiofono programą iš Kauno. Nuo Naujų Metų tikimasi stoties galimumą padidinti iki 8-10 kw, o per vasario mėnesį iki 20 kw. Ateityje stoties galimumą norima atstatyti iki 50 kw, tačiau tam reiks nemaža lėšų.

Be šios stoties Vilniuje dar yra aerodromo radio stotis, kuri išliko karo nepaliesta.

Prieš patį karą kitame Vilniaus miesto gale lenkai buvo pradėję statyti naują radiofoninę stotį. Dabar ta stotis turi du geležinius stiebus po 135 metrus aukščio ir baigiamas įrengti siūstuvui namas. Stotis dar nebaigta. Ją baigus, senoji Vilniaus radio stotis bus perkelta į naująją vietą. Taigi, nebeidinių—pradžios mokyklų knygynams.

EŽERŲ DUMBLU TRĖS DIRVAS IR PIEVAS

Kaunas.—Iškeltas sumanymas išnaudoti Lietuvoje esamą labai didelį kiekį geros žemės tręsti medžiagos ežeruose. Kadangi Lietuvoje yra nemaža ežerų ežerėlių, turinčių daug dumblo, o dumblas paprastai yra labai tinkamas dirvoms ir pievoms tręsti, atatinamos istaigos projektuoja gaminti tam tikrus įrankius dumbliui semti. Dėl karo pabrangus mineralinėms trąšoms, toks ežerų dumblo sunaudojimas krašto ūkiui duos didelę naudą.

SUOMIAI BOMBORDAVO KRONSTADTĄ IR BALTISKĮ

Helsinki.—Sausio 21-mą suomių lėktuvai bombardavo didžiąją Rusijos laivyno tvirtovę Kronstadta, esantį Suomijos užplaukoj. Suomiai taip pat bombardavo Estijos uostą Baltiskį, kur randasi Sovietų Rusijos oro bazė įsteigta pagal Sovietų ir estų susitarimą.

Kaunas.—Vieton paskendusiu "Kauno", "Panevėžio" ir "Nidos" numatoma pirkti naujus laivus. Esą gauti keli rimti pasiūlymai.

Vilnius.—Miesto savivaldybė baigė pasiruošimą netrukus paleisti į darbą nuosavą stiklo fabriką, kurs 8 mėnesius išbuvo be darbo.

GENERALINIŲ VAJŲ UŽBAIGIANT

PASKUTINIS PARAGINIMAS VAJAUS REIKALE

Šių metų sausio 31-mą užsibaigia generalinis naujų narių vaju.

VISOS NAUJŲ KANDIDATŲ APLIKACIJOS TURI BŪTI IŠSIŪSTOS NEVĖLIAU TREČIADIENIO, SAUSIO 31-MOS (išsiuntimo datą liudys pašto antspaudo). Vėliau išsiųstos nebus priskaitytos prie vajuos kontesto ir skirstant dovanas nebus imamos dėmesiu.

Tuo tarpu dar nežinia, kurios kuopos šiam vajuos konteste užims pirmas vietas. Tai daug priklausys nuo aplikacijų, kurias prisiūs paskutinėmis dienomis. Taigi, kuopų organizatoriai subruskite. Turite gerą progą gauti nustatytus komišus ir dar savo kuopai laimėti specialę dovaną.

Pereitą savaitę naujų aplikantų prisiuntė šios kuopos:

- 17 kp. Wilkes-Barre, Pa. .... 1 apl.
- 81 kp. Norwood, Mass. .... 5 "
- 83 kp. Scranton, Pa. .... 3 "
- 89 kp. Hartford, Conn. .... 2 "
- 115 kp. Central Brooklyn, N. Y. .... 2 "
- 151 kp. Westville, Ill. .... 1 "
- 209 kp. Kingston, Pa. .... 1 "

Pažymėtina, kad iš 81 kuopos gauti aplikantai yra jauni žmonės—nuo 16 iki 21 metų amžiaus.

ITALŲ LAIVO ORAZIO KATASTROFA

Toulon, Prancūzija.—Sausio 21-mą vakarinę Tarpžemio jūroje sudegė italų laivas "Orazio", 11,669 tonų talpos. 643 keleivių ir įgulos žmonių išgelbėjo kiti laivai, o 70 žuvo. Gelbėjimą labai sunkino didelės audros.

VIESŪJŲ DARBŲ PLANAS

Kaunas.—Vidaus Reikalų ministerija baigia ruošti 1940 metais viešųjų darbų planą, kuriam numatoma paskirti apie 5 milijonus litų. Plane numatyta atlikti daug vertingų darbų, ypač bus plačiai vykdomi miestų tvarkymo ir kelių gerinimo darbai. Vilniui numatomas atskiras viešųjų darbų planas.

ŽUVO ANGLŲ LAIVAS "GRANVILLE"

Londonas.—Sausio 21-mą admiraltetas paskelbė, kad Šiaurės jūroje dėl minos nuskendo karo laivas "Granville", 1,485 tonų talpos. 73 jūreiviai žuvo, 118 išgelbėjo.

Helsinki.—Sausio 19-tą Sovietų Rusijos lėktuvai bombardavo suomių miestus Abo, Hangoe, Karis, Kotka ir Kauvola ir pridarė nemaža žalos.

Londonas.—Sausio 18-tą dėl minos nuskendo anglų laivas "Cairnross", 5,494 tonų, 48 asmenų įgula išgelbėta.

Moskva.—Sausio 18-tą sovietų karo vadovybė paskelbė, kad jų priešlėktuvinės kanuolės numušė 11 suomių lėktuvų.

Zittau, Vokietija.—Sausio 18-tą kryžkelę susitrenkė traukinis ir busas. Žuvo 12 asmenų, sužeisti 20.

Keliolikai Vilniaus lietuvių studentų per Vilniaus kraštui remti komitetą suteiktos stipendijos po 100 lt. mėnesiui.

Vilniaus miesto burmistro padėjėjų paskirtas buv. Šiaulių apskrities viršininkas seimo narys Alfonsas Pimpė.

MIRĖ SENATORIUS W. E. BORAH

Washingtonas.—Sausio 19-tą mirė Idaho valstijos republikonas senatorius William Edgar Borah, 74 metų amžiaus.

Velionis pradėjo senatoriati kovo 4, 1907 metais, taigi už pusantro mėnesio būtų sulaukęs 33 metų senatoriavimo sukakties. Jis buvo vienas iš geriausių kalbėtojų ir atkaklus savo įsitikinimui ir nusistatymų gynėjas. Kiekvienu svarbesniu klausimu jis tardavo įtakingą žodį. Dėl savo plačių pažiūrų jis dažnai nesutildavo ir savo partijos rėmus ir nesilaikydavo jos drausmės.

Velionio apgailėstauja savieji republikonai ir politiniai jo oponentai.

LONDONO LIETUVIŲ KOLONIJOS VEIKLA

Londonas.—Londono lietuvių kolonija nemaža savo narių yra išleidusi į kariuomenę ir kai kurie jau yra išvykę į frontą. Lietuvių sportininkų klubas neteko cils savo aktingų narių. Šia prasme yra sumažėjusios ir kt. lietuvių organizacijos. Vyrų sąveišalpos dr-ja iš 300 narių beturi nepilnus 300.

Šiaip kad ir karo metu, bet lietuvių veikla yra pagyvėjusi. Paskutiniu metu buvo suruošyti keli vakarėliai su vaidinimais. Ypatingai didelį pasisekimą turė Broniaus Vieraičio parašytas veikalėlis "Sugrįžk į tėvynę". Autorius yra vienas gabus londonietis jaunuolis. Veikale gražiai vaizduojamas išsivio grįžimas į Lietuvą.

Londono lietuviai leidžia savo žurnalą "Apžvalga". Plačiai rašoma apie Lietuvą, vedamos diskusijos, kaip pagyventi kolonijos lietuvišką veikimą. Visos Londono lietuvių organizacijos ruošiasi plačiai paminėti Vasario 16. Norima pritraukti ir iš toliausių kolonijų lietuvius.

Ankara.—Sausio 18-tą dėl žemės drėbėjimo Nigde distrikte žuvo 50 gyventojų.

Steigiama istaiga ryšiams su Amerikos lietuviams palaikyti ir stiprinti.

ŽODIS CONNECTICUT APSKR. KUOPOMS

Metiniam Conn. apskr. suvažiavime skaitlingai suvažiavo delegatai ir daug naudingų dalykų svarstė. Yra kuopų, kurios nedalyvavo suvažiavime ir nepareišė priešasties. Labai gaila, kad tokiam darbščiam apskirty, kaip Conn., atsiranda kuopų, kurios pamiršta savo pareigą dalyvauti suvažiavime.

Jei kurios kuopos silpnėja veikime, tai gal bus apsilėidimas kuopos veikėjų ar nepatogumas veikti. Tokios kuopos kreipkitės į apskrities organizatorius: A. J. Kaunietį, 159 Russ St., Hartford, Conn.; arba į A. P. Krikščioną, Washington Depot, Conn. Norintys organizuoti naujas kuopas kreipkitės į organizatorius, jie visada su mielu noru patarnaus.

A. P. Krikščionas,
Conn. Apskr. organizatorius

MASS. APSKRITIES DĖMESIUI

Laikytam Mass. apskr. suvažiavime lapkričio 19-tą Montello, Mass., vienbalsiai nutarta rengti piknyką Bostono srityje, Kęstucio parke, Oakland Grove, E. Dedham, Mass. Išrinkta piknyko komitetas: iš So. Bostono—S. Budrevičius, K. Budrevičienė ir A. Pinelis; iš Worcester, Mass.—J. Svirskis ir J. Grigaitis.

Komiteto nužiūrėjimu išrinkta tinkamiausia diena—sekmdienis, birželio 16-ta. Todėl komitetas nuosirdžiai prašo gerb. parapijų draugijų ir kitų organizacijų tą dieną nerengti jokių išvažiavimų, bet vykti į L. R. K. S. A. Mass. apskr. pirmą milžinišką piknyką.

Komitetas

SVARBI KNYGA APIE FRATERNALĘ APDRAUDĄ

Susiv. viršininkai gavo žinią, kad Illinois valstijos fraternalis kongresas (Illinois Fraternal Congress) išsiuntinėjo visiems savo valstijos viešiemis knygynams (Public Library) po vieną kopiją naujos knygos "Fraternal Life Insurance". Nariai, gyvenantys Illinois valstijoje, turite gerą progą užėti ir artimiausią viešą knygyną ir pasiskolinti tą taip svarbią ir įdomią knygą apie fraternalę apdraudą. Knyga parašyta lengva ir prieinama kalba. Joje randasi daug žinių apie fraternalę apdraudą. Knyga parašyta lengva ir prieinama kalba. Joje randasi daug žinių apie fraternalę apdraudą. Knyga parašyta lengva ir prieinama kalba. Joje randasi daug žinių apie fraternalę apdraudą. Knyga parašyta lengva ir prieinama kalba. Joje randasi daug žinių apie fraternalę apdraudą.

LRKSA OHIO APSKR. REIKALE

"Garso" 3-me numery šių metų p. P. Glugdonis pakėlė klausimą kas link Ohio apskrities išdo su pasiūlymu, kad apskrities pinigai būtų padalinti Vilniaus kraštui ir Lietuvių Kultūriniam Darželiui Clevelande. Visoms kuopoms, gyvuojančioms Ohio apskrities rybose atsakinėti per mūsų organą "Garso" yra neįmanomas dalykas. Jeigu kuri kuopa turi kokį paklausimą Ohio apskrities reikale, malonėkite kreiptis laiškais žemiau nurodytu adresu ir visiems duosiu pilną atsakymą. Ir kad neapsunkintu bereikalingais iškaščiais įdėkite pašto ženklelių dėl atsakymo.

A. Padegimas

7501 Welrose Ave.,
Cleveland, Ohio.

Londonas.—Sausio 19-tą Waltham Abbey parako dirbtuvė, kuri randasi Londono pašonėje, įvyko didelė eksplozija. Autoritetai mano, kad tai nazių šnipų darbas.

Užbaigta ir atidaryta Rekyvos elektros stotis (netoli Šiaulių).

GARSAS

LITHUVIŲ R. K. SUSIV. AM. OFICIALIS ORGANAS
Išleista Ketvirtadieniai Redaguoja M. ZUJUS

PRENUMERATOS KAINA:

Am. Jungt. Valst. metams \$2.00, pusė metų \$1.00; užsienio metams \$3.00.
Skelbimų kainos sulig pareikalavimu.

LITHUANIAN R. CATH. ALLIANCE OF AMERICA OFFICIAL PUBLICATION "GARSAS"

Published every Thursday by the Lithuanian R. C. Alliance of America.

YEARLY SUBSCRIPTION RATES:

United States of America \$2.00, Foreign countries \$3.00. Single copy 5c.
Advertising rates on application.

"GARSAS"

73 East South Street (P. O. Box 32), Wilkes-Barre, Pa.
PHONE: Wilkes-Barre 3-4711

\$2,450.00 VILNIAUS ŠELPIMUI

Siomis dienomis A. L. R. K. Federacija vėl pasiuntė atgauti Vilniaus krašto gyventojų šelpimui \$600.00. Pasiuntė per Lietuvos Katalikų Veikimo Centra gerb. P. Daužvardžiui, Lietuvos konsuliu Chicagoje tarpininkaujant. Gauti tinkami pakvėtinimai ir padėka Vilniaus bieduomenės vardu. Dėkojame visiems, kurie aukojo ir kurie tas aukas rinko.

1939 metų pabaigoje Federacija pasiuntė tais pačiais keliais ir tam pačiam kilniam tikslui \$1850.00. Dabar per Federaciją bus pasiūsta \$2450.00. Netrukus ir vėl keli šimtai dolerių bus pasiūsta.

Paskiausia sudėtos aukos

Worcester, Mass., Sv. Kaimio parapijos surinkta	\$64.93
Worcester, Mass., kun. Augustino Petraičio auka	35.07
Rochester, N. Y., aukos prišlystos per kun. J. Bakšį	87.00
Manchester, N. H., LDS 74 kp.	5.00
Truckville, Pa., Mikas Malonis	2.00
Chicago, Ill., Justas Stanilionis	1.00
Chicago, Ill., Stasiukas Kondrotas	1.00
Chicago, Ill., Liudvikas ir Antanas Jakimauskai	2.00
Rockford, Ill., parapijonų aukos	40.00
Elmira, N. Y., Mykolas Mejeris	1.00
Chester, Pa., aukos, gautos per kun. E. Paukštį	100.00
Waterbury, Conn., Federacijos 22 sk.	100.00
Providence, R. I., Federacijos	

KAIP VOKIEČIAI ŠEIMININKAUJA UŽIMTAME SUVALKŲ KRAŠTE

Kaunas.—Iš vokiečių užimto Suvalkų krašto vienas ten buvęs be kt. praneša, kad nors ir šiandien dar dažnas vokiečių pareigūnas tikina lietuvius, jog vokiečiai čia esą tik laikini svečiai, tačiau atrodo, kad vokiečiai čia turį kitokių planus.

Skubiu tempu keičiamas visas krašto vaizdas ir charakteris: tvarkomi miškai, uoliai taisomi keliai, kurie čia buvo netaisyti per 20 metų, miestuose (Seinuose ir Suvalkuose) griauamos senos ir gaisrų gei bombų apgadintos trobos. Kraštas padalintas į 18 valsčių, kurių kiekvienam paskirtas vokiečių viršaitis. Pats kraštas yra priskirtas Gumbinės apygardai.

Lietuviškieji valsčiai gavo teisę išsirinkti lietuviškas savivaldybes, kuriose neturi būti nė vieno lenko, bet ir lietuviškiems valsčiams paskirti griežti vokiečiai viršaitiai. Vietiniai gyventojai traktuojami nevienodai. Vokiečių gyventojų čia nedaug, bet jais labai rūpinamasi ir jų žodis čia svarus. Nepaprastai greit čia buvo surašyti dvarai, valdiškas ir žydų turtas, iškraustyti žydai, apsvalyta mūo nepažeidžiamų lenkų elemento — valdininkų, mokytojų, kunigų be parapijų ir kt.

Visame krašte nebėra nė vienos krautuvės, kur žmonės galėtų už pinigų bent pagal kortelės nusipirkti reikalingiausių prekių. Druskos, cukraus, degtuko gausa tik vokiečiai, bet kur jie tas prekes perka, jų kaimynai nežino. Lenkų zloto kursas palaikomas tas pats: už rusių cent-

47 skyriaus	105.00
Scienectady, N. Y., draugijų ir pavienų aukos	60.00
Lawrence, Mass., Sv. Pranciškaus parap.	45.51
Brooklyn, N. Y., Pr. Lauraitis	1.00
Lawrence, Mass., aukotojai: kun. Pr. Juras \$5.00, K. Venčius \$2.00, Po \$1.00 aukoto: B. Pajlauskas, P. Dovidonis, J. Danevičius, K. Anatanavičius, J. Bukauskas, F. Volungė, A. Uždavinienė, A. Zenavičienė, A. Raulušienė, E. Švenčionienė, M. Umpienė, S. Rimaitė. Kitos aukos sudarytos iš parengimo.	

Laukiama ir daugiau aukų. Vilniaus šelpimo ir atstatymo vėjus, kaip anuo kartu buvo pranešta, tebevaromas. Atgautojų krašto šelpimo reikalas ne tik nėra sumažėjęs, bet padidėjęs. Pranešama, kad Vilniaus krašte ir visoje Lietuvoje dabar siaučia dideli šalčiai, kurie didina šelpimo problemą. Pasidarbuokime, kad surinkti daugiau aukų ir mažinti vargstančiųjų vilniečių skurdą.

Gražų nutarimą padarė Chicago ir Pittsburgho Kunigų Vienybės provincijos, nutardamos bažnyčiose parinkti Vilniui aukų. Tik reikia tai įgyvendinti. Visur panašiai reiktu padaryti. Juk tai tautos ir artimo meilės reikalas.

Leonardas Šimutis, ALRKF sekr.
2334 S. Oakley Ave., Chicago, Ill.

1939-JI METAI IR LIETUVA

Lietuvos kariuomenės organas "Karys" teisingai vadina 1939 metus istoriniais metais. Jie davė Lietuvai skaudžius pralaimėjimus ir brangių laimėjimų, didelių išmėginimų ir patyrimų. "Karys" tarp ko kito rašo:

"Lietuvos valstybės gyvenime, jeigu neskaitysi 1918—1920 metų išgyvenimų, praėjusių metų buvo patys sunkiausi, patys lemtingiausi, pilni kėičiausių bandymų, bet už tai visi šitie egzaminai mūsų tautą padarė atsparią prieš visus pavojus, joje įgyvendino seniai siektą realiąją vienybę, visus mus užgrūdino ir išmokė rimtai ir valstybiškai vertinti didžiausius įvykius ir sveikai išgyventi skaudžius sukrėtimus ir džiugius didžiųjų ilgamečių tautos idėjų realizavimus. Ir jeigu po šitų visų egzaminų ir kėičiausių bandymų mes ištvėrėme ir galėjome padidinti savo valstybės plotus su neįkainojamos reikšmės amžinąja sostine, tai yra aiškūs įrodymai, kad galime būti užtikrinti dėl savo laisvos ateities ir galime ja drąsiai pasitikėti.

"Jeigu kai kas laukė, kad Klaipėdos krašto atskyrimas galės taip smarkiai sukrėsti mūsų tautinį ir valstybinį gyvenimą, kad ims braskėti jo pagrindai, tai tas skaudžiai apsiriko. Pajutusį nuogą gyvenimo realybę, tauta suprato, kad jos lemiamoji jėga glūdi visų lietuvių vienybėje. Todėl tikroji vienybė tuojau pat buvo realizuota, kurią simbolizavo naujais pagrindais sudaryta Vieningo Darbo Vyriausybė. Tai gi, lietuvių tauta, išgyvendama Klaipėdos krašto atskyrimo skausmą, ne tik nenustojo galvos ir nesimetė nusivyliman, bet ji vyriausybės asmenyje ryžosi pati imtis atsakingumo už ateitį. Visos didžiosios srovės metė savo ginčus ir aistras, o vietoje jų nuėjo dirbti valstybinio kūrybos darbu. Tauta vidurį gyvenime susietame, tauta, pasidarė atspari ir ryžtinga.

"Betgi didžiausias įvykis, kuris realizavo mūsų ilgamečių viltis ir troškimus, būtent, savosios sostinės susigrąžinimas nustelbė anuos sunkumus ir mūsų šalyje pajautos karo padarinius. Niekis atrodė tie visi sunkumai prieš tautos džiaugsmą, kuris spontaniškai pasireiškė Vilniui surįžus. Atsimename visi tautos dvasinius perliukius ir mūsų kariuomenės triumfaliską istorinį žygi į amžinąją sostinę, atsimename visi bendrus ir savo asmeninius išgyvenimus, kurie Vilniaus grįžimo dienomis buvo išveržę į aukščiausias mūsų tautinio ir valstybinio idealizmo sritis. Tiesa, sutartimi su Sovietų Sąjunga atgavome ne visas lietuviškas Vilniaus krašto sritis ir tas faktas šiek tiek temdo mūsų tautos didįjį džiaugsmą. Tačiau, eidami tolkos ir susitarimo keliu, tikėkimės sekmes ir ateityje. Vilniaus sugrįžimas 1939 metus Lietuvos istorijoje įrašo tokiomis pat aukso raidėmis, kokiomis įrašyti Lietuvos nepriklausomybės paskelbimo metai."

"Baigdamas "Karys" reiškia

KUR DABAR RANDASI IR KĄ VEIKIA BUVĘ LENKŲ VALDŽIOS PAREIGŪNAI

Vilnius.—Lietuvių visuomenėje domina klausimas, kur dabar randasi ir ką veikia buvę lenkų valdžios pareigūnai, kurie buvo specialiai skirti lietuvių organizacijoms sulikviduoti ir pačius lietuvius persekioti.

1937 m. pabaigoje lietuvių persekiojimui pasiekus aukščiausiojo laipsnio, buvo griežtai lietuvių draugijai uždarinėjimo. Uždarytos švietimo dr-ja "Rytas", Sv. Kazimiero dr-ja, Liet. Mokslo dr-ja, liet. ūkininkų dr-ja su daug ūkio ratelių, liet. mokytojų s-ga ir daug kitų. Uždarytos liet. organizacijos "glo- boti" buvo paskirti ypatingi kuratoriai. Tačiau tie kuratoriai gavę pilną valią šeiminkauti pasiskyrė dideles algas ir sumas "nenumatytais išlaidoms", nesibeskubino tas draugijas likviduoti, bet vis daugiau darė skolų tų draugijų sąskaiton, paimdami jų vardu net stambias paskolas bankuose. Pav. "Ryto"

vilties, "kad lietuvių tauta, 1939 metais išlaikiusi milžiniškus egzaminus, ramiai žiūri į savo ateitį." Jos apsisprendimas toks: "nieko nepulsime, bet jeigu kas kėsinsis į mūsų žemę—ginsimės ligi paskutiniųjų."

GYVYBINIAI AMERIKOS LIETUVIŲ REIKALAI

Savaitraštis "Amerika" išspausdino Kazio P. Vilniškio raštą pavadinat "Daugiau rūpinkimės gyvybiniais reikalais." Autorius ten prirodinėja, kad Lietuvos Paviljono palaikymas Pasaulinėje Parodoje dabartinės aplinkybės "nebevertas nei svarstymo." Dalis eksponatų pasenusi, naujų iš Lietuvos negalima tikėti. Bendrai, paviljono išlaikymas brangi atsiėiti, o naudos būtų mažai. Toliau K. P. V. kreipia dėmesį į šiuos reikalus:

"Lietuvos skola Amerikai, nežinant kokios sąlygos ji atsirado, tebėra neapmokėta ir 1939 m. gruodžio 15 ji siekė \$6,080,906. Jei mes jaučiamės, kad iš tikrųjų ši suma neatitinka vertybės, kurias Lietuva gavo iš Amerikos, tai tam yra garbingesnis—derybų kelias. Prestyžas kaip visur, taip ir Amerikoje suprantamas kitaip nei pigiais blizgučiais norinė didžiulis "šlėktų". Ir ypač esamos sąlygos matome, ką laimėtoje teisingoji Suomija ir "panabernoj" Lenkija Amerikos visuomenėje. Taigi ir tie Lietuvos Draugų Amerikoje gal galėtų parūpinti planą, kuriuo galima būtų sureguliuoti šią skolą. O tuo, turu pasakyti, yra susidomėję ir aukšti Lietuvos pareigūnai, su kuriais teko apie tai kalbėtis Lietuvoje 1938 metais.

"Amerikos lietuviai, besizavėdami ir besielodami įvairiais antraeilais, pamiršo savuosius gyvybinius reikalus. Pažiūrėkime, kaip laikosi mūsų organizacijos, mūsų spauda. Lūdnas vaizdas, kuris primytinai mums persą desperaciją dėl savo išslyktumo. Pažiūrėkime, ką mes esame pasiekę ekonomini srityje—ogi organizuotai nieko, nebent lūdnus prisiminimus ir nepasitikėjimą savaisiais. Taigi, ar ne laikas, kad mes imtume rimtai rūpintis savo ateitimi? Ar kartais nebūtų laikas suprasti, kad mes tik tiek būsim naudingi lietuvių tautai ir Lietuvai, kiek mes būsim patys susiorganizavę, stiprūs ekonominiškai, pakilę socialiai. O prie to mūsų neprives paviljonai, prie to gali mus vesti savoji rimta spauda ir organizacinis planingas darbas."

Pirmoji valstybė, kuri į atvaduoč Vilniaus sritį paskyrė savo konsulą, yra Latvija, kurios konsuliu Vilniuje p. Feliksui Donassui gruodžio 14 d. Lietuvos Respublikos Prezidentas suteikė ekzekvatūrą.

Vilnius, sausio 16.—Vilniaus universitetui pradėjus normaliai veikti, išrinktas rektoriu prof. Mykolas Biržiška.

NELAIKAS MIEGOT

Praėjusiam "Garso" No. 2-me buvo Emil. M. Paukščio atsišaukimas į visuomenę. Tas atsišaukimas yra vertas dėmesio ir skubaus pasirošimo rengt kuo skaitlingiausius mitingus, netiktai didžiose kolonijose, bet ir mažesnėse.

Vilnius be savo lietuviškų kraštų nesudaro pilno branduolio, o lietuviai palikti svetimiems vargšai ir dejuoja. Amerikos lietuvių gausingi mitingai Lietuvai daug parėmimo padarys. Dabar da nevėlu šaukt mitingus ir daryt rezolucijas, kol nėra vykinta taikos problema pasaulyje. Atplėšti lietuviški kraštai ir patį Vilnių daro be vertės. Jeigu dabar Amerikos lietuviai miegos, tai pasaulis ir paliks bemiegančius be atminties.

Tomas Kizevičius

BUVUSIŲ POLITINIŲ KALINIŲ KŪČIOS VILNIUJE

Vilnius.—Pirmasias laisvas kalėdas Vilnius atšventė labai džiaugsmingai. Lietuvių klubė "Romuvoje" buvo suruoštos pirmosios lietuviškos kūčios visiems buvusiesiems politiniams kaliniams vilniškiams.

Buv. kalinys Lukianskis, dėkodamas už svečių atsilankymą ir širdingus linkėjimus, pastebėjo, kad ne visiems lenkų kaliniams teko laimė išvysti nepriklausomybę ir pasidžiaugti laisve, nes apie šimtas kalinių, nepakėlę lenkų kalinimo jungo, nelaukiu atsiskyrė su gyvenimu. Ne kelios dešimtys, bet keli tūkstančiai vilniečių lietuvių gavo pažinti šaltuosius lenkų kalėjimus, kur neteko sveikatos, tačiau dar kėičiau užsigrūdino lietuviybėje, todėl naujo gyvenimo atstatymo darbe jie bus pirmieji pionieriai.

Žuvusieji lenkų kalėjimuose kankiniai buvo pagerbti atstojimu ir susikauptimu.

Kūčiose dalyvavo su 50 kalinių ir DULR pirmininkas adv. Skipitis, spaudos atstovai, vilniškiai veikėjai ir daug kauniškių.

PIRMAS LAIVAS SU PREKĖMIS PASIEKĖ LIETUVĄ

Kaunas, sausio 19.—Iš J. A. Valstybių atplaukė pirmas laivas su įvairiomis Amerikos prekėmis "Lietūkiui".

Pastaba: Per paskutinius kelis mėnesius Lietuva per "Litam Corporation" (157 Chamber St., New York) užpirkto kysto kuro (gazolin, žibalo), tepalų, alyvos, žaliavos fabrikams ir kitokių prekių už 250,000 dol., iš viso išėjo 4 laivai. Be to, "Sodyba" pernai buvo užsakiusi 13 elektros incubatorių po 2,000 dol., kurie irgi buvo išsiųsti gruodžio mėn.

Mokslas visose Vilniaus mokyklose ir gimnazijose eina normaliai. Tose gimnazijose, kur dalis mokinių buvo susireikavusi, padariusi atranką, į gimnazijas vėl priimta apie 60 nuoš. tų pačių mokinių.

Perkeliant į Vilnių kai kuriuos universiteto fakultetus, žymiai daliai studentų iškyla nelengva problema, ką pasirinkti—moksli ar tarnybą, nes nėra žala dalis studentų tuo pačiu laiku Kaune turėjo tarnybas.

Mišri Lietuvos ir Sovietų Sąjungos komisija sienai tarp šių valstybių aprašyti jau pradėjo darbą. Komisija dirbs apie du mėnesius.

Kaunas, sausio 19.—Klaipėdos uosto laisvoji zona sausio 15 d. perduota Lietuvai.

Vilniaus krašte užregistruotas 73,371 ne Lietuvos pilietis.

Į Vilniaus ligonių kasas busių priimta apie 30 gydytojų.

DIEVO GARBEI—ŠIRDIES DŽIAUGSMUI

Veda KUN. P. M. JURAS, LRKSA Dvasios Vadas

DARBĄ SKYRĖ DIEVAS

Dievas, sutvėręs pirmąjį žmogų, "apgyvendino jį gražiame Rojuje, kad dirbtų ir saugotų jį." Nors žmogus nebūtų nu-puolęs, vis dėl to nebūtų buvęs laisvas nuo darbo. Kadangi jis nusikalto Dievui, Viešpats tarė: "Prakeikta bus žemė dėl tavo pasieigimo, darbuose valgsi iš jos per visas gyvenimo dienas... ir prakaito tavo kaktos valgsi duoną, kol nesugrįši žemėn, iš kurios esi paimtas" (Gen. III, 17-19).

Aišku, kad nupuolusiam pirmajam žmogui Dievas paskyrė darbą kaip atpildą už nusikaltimą. O kadangi visi žmonės gimsta prigimtoje nuodėmėje, dėl to visi turi dirbti ir atpildauti.

Naujame Įstatyme Kristus nepanaikino tos Dievo tvarkos, ir neatmainė. Tačiau, Jis žadino visus prie darbo Savo pavyzdžiu ir žodžiais.

Pirm pradėsiant viešai mokytį žmones, pats Jėzus padėjo Savo patėviui Juozapui dailydės versle. Vėliau, žmones bemokindamas, Jis dar uoliau darbuosi, nes nežinojo, kas yra atilsis, ir neturėjo "kur galvos priglausti."

Darbininkams, kurie dykinėjo, Jėzus rūgojo: "Ko čia stovite visą dieną dyk?" Ir jiems įsakė: "Eikite ir jūs į mano vyndaržį..."

Taip pat žmones prie darbo ragino ir apaštalai. Pavyzdžiui, Sv. Povilas Tesseloniciams rašo sekancijai: "Meldžiamė gi jus, broliai, padarykite dar daugiau pažangos, ir stengkitės... atlikti savo reikalus ir darbuotis savo rankomis, taip kaip jums įsakėme." Kitur, tautų apaštalas įsako sekti net save patį, kalbėdamas: "Nes jūs pats žinote, kaip reikia mus sekoti. Mes nebuvo mes tarp neramūs ir nevalgėme nė kieno duonos dovani, bet dirbome naktį ir dieną, vargdami ir nuvargdami, kad neapsunkintumėm nė vieno jūsų. Ne kad mes nebūtumėm turėję galios, bet kad duotumėm save kaip pavyzdį jums sekoti mus. Juk ir pas jus būdami, mes jums tai aiškinome, kad jei kas nenori dirbti, tegu ir nevalgo. Tačiau mes girdėjome, kad kai kurie jūsų tarpe elgiasi netvarkingai, nieko nedirbdami, ir užsima tuščiais dalykais. Tiems, kurie yra tokie, mes įsakome ir juos išpėjame Viešpatyje Jėzuse Kristuje, kad ramiai dirbdami valgytų savo duoną" (2 Tes. III, 7-12).

Šventasis Raštas neklysta, kuomet sako: "Žmogus gimsta darbu... Kaip paukščiui duota spar-nai skraidymui, taip žmogui rankos darbu..."

Todėl, kiekvienas turi ištikimai ir darbingai eiti savo pareigas. Ne individas, bet visi turi dirbti, nes Patsai Dievas žmogui skyrė darbą. A. T. (Samata)

ŠV. POVILO TAKAIS

Veikalo "In the Steps of Saint Paul" autorius H. V. Morton, pagarsėjęs anglų spaudoje ir ne-katalikas, rašo:

"Prisiartinęs prie Didžiojo Altoriaus, kurį palaiko keturios tyrtiesios alabastro kolonos, aš turėjau progos matyti Sv. Povilo palaikus, kurie ten išlisi nuo romėnų laikų. Per malonę tų, kurie saugojo šventojo palaikus, aš galėjau klūpoti ties fenestrella ir kurį laiką žvelgti į silpnai nušviestą aikštę, kur ant paminklo užrašyta Pavlo Apostolo Mart..."

"Kai klūpojau, aš prisiminiau legendą, kurią Bažnyčia užlaikė. Ta legenda sako, kad š. Petras ir Povilas buvo nukankinti tą pačią dieną. Jiedu buvo vedami pro Ostijos Vartus ir pasukę drauge ėjo iki tai vietai, kur šiandien randasi Persiskyrimo koplyčia. Čia jiedu persiskyrė-

Sv. Petras buvo nuvartas į Nerono cirka, o Sv. Povilas arti Salviano šaltinių. Tačiau, pirm persiskyrimo, nei vienas nepasakė "sudiev" kits kitam.

"Sv. Petras tarė—Eik Ramybėje, tu linksmos žinios Skelbė-jau, teisiųjų Vadove į išgany-mą."

"Sv. Povilas atsakė—Ramybė tepasilieka su tavim, tu Bažnyčios Uola, Kristaus avidės Ga-nytojau."

"Po to, jiedu ėjo į savo kankinystę. Tai buvo 67 metais Kristui gimus.

"Dar nepraėjus 40 metams nuo Vakarienučių nakties Jeruzalėje, dar nesukakus 40 metams nuo Viešpaties maldos Alyvų darželyje ir nuo to laiko, kai jis buvo nukryžiuotas Kalvarijos kalne, tame trumpame laike garstyčių sėkla prigijo ir davė vaisių, nes Dievo Karalystės spindulis palietė žemę."

A. T. (Samata)

EIKIME PRIE ŠVENTO JUOZAPO

Indų (Hindų) krašto tamsus pagonizmas giliai įsivyravęs. O ypač beturčiai ten neturi progos pasiliuosuoti pagonizmo jungo.

Syk misijonierius pamatė nudriskusius ir labai nusiminusius žvegius pagonis bėstovinius prie kėičiu durų.

"Ką pasakysite?"—klausė kunigas.

"Ar mes galime eiti prie to mažo žmogelio Juozapo, kuris stovi tavo darže prieš jūras?"

Ten buvo Sv. Juozapo stovykla. "Taip, galima", meiliai atsakė kunigas, "visi eikite prie Jo".

"Mes duosime jam gilią padėką, nes per jį mes atgavome savo teises prieš jūrę priūrį. Vienas turtuolis užgrobė nuo mūsų teises, o kadangi mes tikrai iš jūrų padaromė savo pragyvenimą, tai sulaukymas mūsų nuo jūrų sulauko visą mūsų pragyvenimą ir turime badu mirti."

Tie nemokytį pagonys apturėjo malonę per Sv. Juozapo užtarymą, parodė savo didį dėkingumą. Ar mes katalikai esame toki dėkingi, nors mes daug daugiau apturimė malonių nuo Dievo ir Jo šventųjų?

Todėl būkime visuomet dėkingi Dievui ir eikime prie Sv. Juozapo. J. V. S.

LENKAI KEIČIA SAVO TAKTIKĄ

Vilnius.—Prieš perimant Vilniaus universitetą gruodžio 16 d. buvo pastebėtas kai kurių lenkų profesorių ir studentų samburzdys. Dalis studentų gabenosi į universitetą maisto atargas ir rengėsi paskelbti "sėdėjimo" streiką, tačiau jų pačių tarpe įvykus šilumini, jokie "streiko" neįvyko. Iš vyriausybės pusės buvo pasiryžta riaušininukus visu griežtumu sutramdyti.

Universiteto perdavimas įvyko tvarkingai. Tik vienoje universiteto krosnyje buvo rasta bomba ir nustatyta, kad yra dingusis dalis universiteto turtas. Vėdama kvota. Anksčiau sulaukiję trys asistentai begabena iš universiteto bibliotekos knygas įrodė, kad tai būta privatinės profesorių nuosavybės. Ateityje be leidimo iš universiteto išnešti bet kokį turtą uždrausta.

Pas Vyriausybės Igaliotinį įvyko vietinių lietuvių ir lenkų (krajovcų) vadų pasitarimas, ro-dąs, kad senieji Vilniaus krašto ir miesto lenkai yra pasiryžę atsikratyti atėjūnų, ne vilniškių lenkų, vadovavimo ir ieškoti glaudesnio bendravimo su lietuvių visuomene. Sąryšį su Vilniaus lenkų taikymusi prie naujos padėties, keičiasi ir Kauno lenkų taktika: Kauno lenkų laikraštyje "Dzien Polski" įvyko redaktorijų permainos.

DIEVO NAMAI

Rašo J. A. KARALIUS

(Tęsinys)

Pastebėję gi bažnyčią, mes patys sau duodam atsakymą, kad ten gyvena mūsų Viešpats ir mūsų Dievas. Tad ant šios žemės paukšteliai turi savo lizdus, žvėreliai urvus, prezidentai ir karaliai savo palocius, bet ir Dievas turi Savo buveinę, o ta buveinė yra kiekviena katalikiška bažnyčia, kur švenčiausias Sakramentas yra laikomas.

Nors tai tikras Dievas, Viešpačių Viešpats, Jis mūsų bažnyčiose užima labai mažą vietą, mažą kampelį, šėpele—tabernakulium vadinamu, su vienomis dūrelėmis didžiam altoriuje. Karts nuo karto Jėzus Kristus mūsų Dievas įseina iš to namelio, užima vietą Monstrancijos soste ir teikia mums palaiminimą—mus laimina. Iš ten įseina ir atsiduoda pats Save mums prie Dievo Stalo švenčiausioje Komunijoje, kaip maistas mūsų sieloms. Eina ir lanko ligonius, kad juos sustiprinus. Be to dieną ir naktį pasilieka Jis tame namelyje—tabernakulium vadinamu, budėdamas ir rūpindamasis mūsų reikalais, kaip geriausias Tėvas, rūpestingiausias Ganytojas, mūsų kūno ir sielos Gydytojas ir kaip ypatingas mūsų Globėjas ir Geradėjas.

Jis mus visus gerai pažįsta ir vardais vadiną, kaip geriausias tėvas savo vaikų. Jis Savo Viską—Reginčiomis Akimis visados mus mato, net ir kasdieniniuose mūsų užsiėmimuose, ar tai prie darbo dirbtuvėje, kasyklose, ūkyje bei namuose. Jis žino mūsų mintis, girdi mūsų kalbas ir mato mūsų darbus. Toks yra mūsų dangiškasis Tėvas, kuris nuolat mūsų bažnyčiose altoriaus švenčiausiam Sakramente gyvena.

Stojasi jūsų tarpe tas, kurio jūs nepažįstate,—taip išmėtinėjo šv. Jonas Krikštytojas žydu tautai, kad jie nepažino Kristaus, kuris gyvena ir darbuoja jų tarpe. Ir visai teisingai. Nepažino Kristaus Betliejaus gyventojai, nes Jo gimimo dienoje Jam net pastogės nedavė. Nepažino Kristaus karalius Erodas, nes mirty Jam rengė ir mirties ieškojo, kad gelbėjus savo sostą. Nepažino Kristaus nei žiaurūs žydai, kurie Jį skundė ir kreivai prieš Jį prisiego. Jau antras tūkstantis metų baigiasi, kaip Jėzus Kristus su mumis gyvena. Mes tikime, kad šventoje Ostijoje yra tikras ir gyvas Dievas. Vienok reikia prisipažinti, kad taip artimą mūsų Dievo su mumis santykiavimą negauginame pažįstam, įvertinam ir išnaudojam. Prie Jėzaus Kristaus mūsų bažnyčiose esančio kaip vaikai prie geriausio tėvo veržtis privalome. Kristus bažnyčioje—žmonės parapijiečiai, tos bažnyčios nariai, privalo sudaryti vieną Kristaus šeimyną. Katalikams taip arti savo Dievo gyvenantiems pridera vengti viso to, kas Dievui nepatinka. Ar darbe, ar maldoje ar kentėjimuose visados kelkim savo akis ir širdis prie Jėzaus. Santykiai tarpe mūsų ir Jėzaus privalo būti toki, koki yra tarpe gero tėvo ir gerų vaikų. Tuomet nepaliks Jėzus mūsų bažnyčiose vienu vienas. Bus gera Jėzui su mumis, o mums su Jėzumi.

VI. MALDOS NAMAI IR DANGAUS VARTAI

Galima ir reikia visur melstis, būtent: namuose, lauke ir kiekvienoje vietoje. Kadangi Jėzus Kristus ne kur kitur, o vientik bažnyčiose asmeniškai gyvena, bažnyčioje ant altoriaus deda auką—save aukoja, kadangi bažnyčia tapo angeliškos puotos vieta, katalikiško mokslo vieta ir visų Kristaus malonių šaltiniu, todėl mūsų pareiga yra taji Kristų bažnyčioje esantį pagerbti, garbinti, Jo malonėmis naudotis, ir čia jam savo sielą ir širdį atiduoti. Joks tarnas neiško savo pono, nei joks vaikas neiško savo tėvo, nei giriose, nei laukuose, bet nuosavose jo namuose. Visos tikybos, net ir tos, ką tikrojo Dievo bažnyčiose esančio neturi, gerai supranta, kad vientik bažnyčios bei šventyklos Dievui bei Dievybei pašvęstos, yra tikromis maldos vietomis—todėl nėra tikybos be atitinkamų bažnyčių. Todėl nei patys nesakykime, nei kitų neklausykime, kada mums sako: "Ko aš ten eisiu į tą bažnyčią?" Tokiam burnojimui vieną teturime

atsakymą: einu į bažnyčią, nes bažnyčioje mano Dievas ir mano Išganytojas gyvena; kada einu į bažnyčią—einu pas savo Dievą. Einu, kad Jam už apturėtus malones padėkoti ir naujų nuo Jo paprašyti. Einu į bažnyčią, nes esu elgeta, ligonis, tamsus, o bažnyčioje randasi mano brangiausias turas—Amžinoji Šviesa ir begalinė Meilė. Dievas, kaip Aukščiausia Ešybė ir Dvasia, yra visur, bet Dievas įsikūnijęs yra vientik bažnyčioje, ir iš tos bažnyčios šaukia: Eikite pas mane visi, kurie vargstate ir esate apsunskinti—ir aš jus atgaivinsiu—jums palengvinsiu, sako Kristus.

Malda visados yra Dievui maloni, nežiūrint kur ji yra kalbama, bet bendroji malda bažnyčioje, kuriai kunigas vadovauja, yra šimtą kartų Dievui malonesnė, negu kitos maldos pavienių žmonių atskirai kalbamos. Visi gerai suprantami, kad visai kitaip mes meldžiamės namie, kur tiek daug visokių kliūčių ir trukdymų, o visai kitaip bažnyčioje, kur viskas mūsų nuotaiką kelte kelia prie maldos. Mes žinome, kad šventieji meldavosi namuose, bet šale to išistas valandas ir net dienas praleisdavo besimeldžiant prieš švenčiausį Sakramentą bažnyčiose. Pats Jėzus Kristus būdamas Dievu, kartu su savo švenčiausia motina ir šventu Juozapu į bažnyčią eidavo, kad savo pavuodžiu mus prie maldos Dievo namuose—t. y. bažnyčioje paraginti.

Kad mūsų bažnyčios yra dangaus vartais yra aišku iš to, ką aukščiau esame pasakę. Bažnyčia pirmutinė per šv. Krikštą mums dangaus vartus atidarė. Kiek kartų mes įpuolėm į mirtiną nuodėmę, tiek kartų dangaus vartai dėl mūsų uždarė. Bet bažnyčioje atgailos sakramente per išpažintį mes atirasdavom raktus, kurie dangaus vartus mums vėl atidarė.

Bažnyčioje, sakramentų tarpininkyste, Dievo rankos į mus nuolat ištiesios, mus ant kelio į dangų vedančio palaiko. Bažnyčia tapo mums apsaugos mūru, ginančiu nuo nuopulimo ir amžinos prapulties. Iš bažnyčios tad, kaip iš kokio šaltinio, visas mūsų antgamtinis gyvenimas plaukia ir todėl be ėjimo į bažnyčią neįmanoma apie sielos išganymą nei galvoti. Žmogaus sielos išganymas, tai bažnyčios tikslas ir pasiuntinybė.

(Bus daugiau)

SKAITYKITE GERAS KNYGAS

Mes Rekomenduojame, Kad Kiekvienas Lietuvis Savo Knygyną Papildytų Šiomis Knygomis

Katekizmas Anglų ir Lietuvių Kalbose

Parašė kun. M. J. Duffy, vertė kun. J. K. Miliauskas. Ketvirtoji laida. Kadangi mūsų šeimovis vaikų dalis gimė kalbos nemoka, tad mokytojams bei mokytojoms prieina tikėjimo dalykus aiškinti lietuvių ir anglų kalbose. Tokioms pamokoms ir išleistas šis Katekizmas. Vienas puslapis anglų kalba, kitas—lietuvių. Klausymai ir atsakymai trumpi ir lengvučiai. Kaina: 20c. už vieną; 15c. perkant 5 ar daugiau.

Sparnuoti Lietuviai—Darius ir Girėnas

Parašė P. Jurgėla. Turinys: Dariaus ir Girėno gyvenimo ir veikimo apžvalga. Skridimas per Atlantą. Soldino miško paslaptis. Žygio atgarsiai pasaulyje. Dariaus ir Girėno nuopelnai aviacijai ir mūsų tautai. Poezija apie Lietuvą. Skridimo rėmėjai ir rėmėjų komitetas. 384 pusl. su 86 paveikslais; tvirtai viršeliai. Kaina \$1.50.

Nusišypsok!

Surašė J. K. M. Tai yra puiki, rinktinių juokų knyga. Ja nusipirkę nesigailėsite, nes tai retenybė mūsų kalboje. Nepamirškite, kad tai ne vienas skaitinys tokią knygą su tokiais juokingais nupasakojimais. Pakartotinai teks ta knygą susisiekti ir iš naujo skaityti. Atspausdinta ant puikiausios popierio ir įrėšta gražiaisiai apdarais. Jų randasi 160 įvairių įvairiausių juokų. 150 didelių puslapių. Iki šiol buvo parduodama po \$1.00, dabar beveik vis trečdaliu nupiginta ir parduoda tik už 70 centų.

Valgių Gaminimas ir Namų Prižiūrėjimas

Seimininkės! Jeigu jūs norite gaminti gerus valgius, gerimus ir gerai seimininkauti, įsigykite šią knygą. Šioje knygoje yra nurodomai, kaip pagaminti visokias sriubas, mėsas, daržoves, kiaušinienes, pyragus ir pyragaites, paus ir pudingus, žuvis, duonas, konservus, prezervus, paukštienas, prieskonius; kaip pagaminti vyną ir midų; ir kiti naudingi paaiškinimai. Kaina \$1.00.

Nauja Lietuvių Kalbos Gramatika

Skiriama amerikiečiams. Parašė Marianopolio kolegijos profesorius kun. dr. Jonas Starkus. Ši gramatika tinka netik aukštųjų mokyklų—kolegijų ir high school—aukštiniams, bet ir pradžios mokyklų aukštesnių skyrių mokiniams. Gramatika gražiai išleista, apdaryta kietais stipriais viršeliais. Kaina \$1.00; paštu siunčiant \$1.10.

Reikalaukite

"GARSO" ADMINISTRACIJOJ P. O. Box 32 Wilkes-Barre, Pa.

IŠ VILNIAUS MIESTO

O mūsų kariuomenė vis ėjo ir ėjo... Minia vis ją sveikino ir sveikino. Vieni sveikindami šaukė valio, kiti—ura, dar kiti—niech žyje. Buvo toje minioje ir tokių, kurie tylėjo, žiūrėjo iš padilbų ir slėpė savo širdyse pagiežą, neapykantą ar pavydą. Kas juos supras. Pagaliau, pražygiovo vieni pėstininkai, kiti: pradedant filiovo artilerija, kavalerija, pravežė tankus, pontonus: pasipykė dviratinkai, vėl pėstininkai—ir galo nėra... Žygiuoja ir žygiuoja. Žygiuoja iš nedidelės, kuklios, ilgus amžius svetimųjų vargintos ir niekintos Lietuvos. Gedimino miestas patvino savąja kariuomene.

O šaligatviuose stovinėja cionnykščių, arba vilnietiška tuteišų, ir svetimųjų būreliai, žiūri, stebisi, dalinasi savo išpūdžiais ir politikuoja. Ir kaip nepolitikuos: Išstisus 19 metų jiems buvo kalta, kad anapus demarklinijos, w Litwie Kovienskiej, vien skurdas, badas ir barbarizmas, ir kad tik keliolika vokiečių pasidavusių sufanatizuotų litvomanų ministeriauja, važinėjasi liuksuliniais automobiliais ir gyvena liaudies sąskaiton, o čia mato visai ką kitą. Mato tai, ko ir pagyrų puodai nesugebėjo jėms pademonstruoti.

— Žiūrėk, kokie visų geri draubūžiai, kaip ką tik iš adatos ištraukti!—kužda tuteišas obivatelius atėjūni galilejūšiai.

— Tai ne jų, tai iš vokiečių toms iškilmėms paskolinti,—sunkioko jį galilejūšas.

— O batai, batai!—visų geltoni!

— Cha, cha, cha, cha... batai!.. Juk išstisus tris savaites tyčia nėjo į Vilnių, o vis siuvisi batus, kad gražiau pasirodytų...

— Pasišūt pasisuivo, o juodai nudažyt ir nebesukubo. Taip ir atžygiavo nedažytai!

— Cha, cha, cha... Ha, ha, ha...—pritarė jam dirbtiniu džiaugsmu kiti atėjūnai.

— Ir šautuvai vokiški, ir kepės vokiškos,—nesiliovė kritika vėš tas pats galilejūšas.

— Juk ir mūsų lenkų iš pradžių buvo vokiški ir šautuvai, ir kepės ir...

— Mūsų tik iš pradžių buvo vokiški, o paskiau...

— Apie mūsų "paskiau" prašom geriau ir neminėti!—kreivai pažvelgė į galilejūšą vienas iš būrio.

— Male panstewko, male, ale uzbrojone dobe!—Maža valstybėlė, maža, bet gerai apginkluota,—garsiausiai minioje vietiniai.

— Vot propaganda!.. Vot tak propaganda: i šineli u vsech na podkladke!—negali atsistebėti mūsų kariuomenės apranga gudas.

— Aš ir tuomet ponui sakiau, kad liepiej nie, niš naš Rydz, o ponas vis savo: liepiej Rydz, niš nieč... ot ir priėjom liepto gala!

— Anei aš ponui sakiau, anei ką...

— Ponai, drausmės: čia klausosi Kauno litvakai, o mes savus pradadam plūsti...

— Niech žyje Litva! Niech žyje!.. Valio... Valio!.. Ura...—šaukia minia.

— Ot idiotai!.. Ot polska nendza!—piktinasi vietiniai entuziastai galilejūšai ir poznaniečiai:—jie už dvėselienos kilogramą nori su dūšia ir kūnu lietuviams parsiduoti!

Didžiausių ovacijų sukėlė liepiečiai mūsų kariškoms virtuvėms, kai jos garuodamos ir skleisdamos aplink save gardų kopūstų ir lašinių kvapą patraukė miesto gatvėmis.

— Vot propaganda!.. Vot tak propaganda!—nesiliovė tas pats gudas čėpsėdamas lūpomis ir traukdamas į save gardų lašinių ir kopūstų kvapą.

— Ar draugas manai, kad ten lašiniai su kopūstais?

— Argi ponas neįjauti jų kvapo?

— Tai pati paprasčiausia putra, tik spirgintais lašiniiais užbaltinta, kad kvėpėtų... dėl propagandos!

Kažin kas paleido minioje gaudą, kad šventės proga iš šitų virtuvių kareiviai tuojau pradėsią dalinti vilnietišams šiltą maistą. Minia sudrebėjo ir daugelis alkanu galilejūšų ir poznaniečių nusėkė paskui virtuves. Jų vietą tuojau užpildė kiti smalsuoliai. Atbėgo ir dvi neišskiriamos draugės, tuteišos—Manka Variatka ir Jadzka Guptačka. Jos šaipos, vežė tankus, pontonus: pasipykė dviratinkai, vėl pėstininkai—ir galo nėra... Žygiuoja ir žygiuoja. Žygiuoja iš nedidelės, kuklios, ilgus amžius svetimųjų vargintos ir niekintos Lietuvos. Gedimino miestas patvino savąja kariuomene.

— Ale žinai, Manka, kad litvini chlopecy fejn.

— Tik jau neįsimylėk, Jadzka.

— Dėl ko?

— O dėl to, kad kai išeis, tai ir vėl žliumbsi.

— Ar jie greit išeis?

— O tu žinai?

— O tu manai jie čia pasiliks amžinai... Girdėjai, ką kunigėlis per pamokslą pasakė?

— Girdėjau, bet mūsiškiams gi jau kaput.

— Glupa jestes, Jadzka: nieko nežinai.

— Žinau.

— Ką?

— Tu žinai, kur mūsų pabėgęs prezidentas?

— Žinau, Rumunijoj įšils.

— O Bekas?

— Sanatorijoj.

— O mūsų Rydz kur, žinai?

— Ne, nežinau!

— Aa!.. O aš žinau! Ir laikraščiai apie jį nieko nerašo, o aš žinau, kur jis.

Kur, Manečka, pasakyk tu ir man.

Manečka prisikišo prie Jadzkos ausies ir taip prakudėjo, kad net pašaliečiai išgirdo:—na Bože narodenze v Vilnie znuv bendzie Polska!!!

— Nu!!! Kas sakė?.. Iš kur gi tu žinai?

— Mūsų Rydz su savo legijonais stovi parubežy ir tik laukia kolei pašals, kad vėl pradėtų žygiuoti Vilnių, kaip anais metais Želigovskis!

Kur, kokiame parubežy, su kokiais legijonais stovi Rydz—Jadzka negalvoj: ji nustebo, išsižiojo, pakėlė akis į dangų, bet ten skraidė tik kelios varnos, ir kuosos ir nė vieno lenkų erelio!

— Bėkime iš čia,—timptelėjo Manka Jadzka ir pridėjo:—kiekviename lietuvių djabel siedzi!—ir jos nubėgo.

— Eisiu ir aš,—mostelėjo ranka tuteišas obivatelius ir pasiašikino—savųjų nebėr, tai kam čia žiūrint į svetimus dar sau širdį skaudint.

— Ech, che, che,—giliai atsiduose greta jo stovėjęs kitas obivatelius:—seniau polak buvo mtondry nors po škodze, o dabar visai sukvailejo.

— Tamsta tuteišas?

— O kas čia svetimias.

— Ar nelikas keisti popierius ir mums: kad bent ir su mumis neatsitiktų taip, kaip su Kauno dvarininkais.

— Juo blogiau, juo geriau!

— Ir kauniškiiai pirma taip sakė; o dabar pirštus kramto. Eisiu.

— Mūsų zlotus mes Bekui ar Rydzui pasiūsim.

— Jie neįims: kam jiems popieriniai, kad jie užtektinai išsi-vežė ir auksinių.

— Sako išsi-vežė keturis milijardus zlotų auksu!

— Keturis milijardus?! Tai kur jie tiek pinigų dėš—nei armijos išlaikyt, nei ministerijų, nei valdininku...

— O propagandai, žiūrėk, ir čia atsiūs bent porą milijonų: jiems kur juo blogiau, tuo geriau... Pamatysit, kad jie išpirks iš lietuvių savo popierinius zlotus...

— O ponas girdėjai, ką sekma-dienį šv. Onos bažnyčioj tėvas vienuolis pasakė?

— Ne, nebuva.

— Prašom arčiau—aš papasakosiu. Ir jis papasakojo.

Klausosi žmoneliai, dūsauna, aimanuoja ir galvoja, galvoja... O Lietuvos kariuomenė vis žygiuoja ir žygiuoja, ir juo jos daugiau, juo naiviams svajotojams vilčių mažiau. O svajotojai per daug naivūs: 19 metų rūgė šovinizmo katile ir pigiais propagandos blėkais penėti, visai nuostojo orientuotis ir nieko neišmoko, kaip nieko ir neužmiršo.

Jei lig šiol gyveno idėjomis "od moža do moža", tai išandien jau svajojai apie plotus, "od Moskvy do Berlina" žinoma, ne savo pastangomis, o svetimųjų galiūnų malone... Jei su kauniškiu ūkininku, darbininku, prekybininku gali kalbėti apie viską, tai su vilniškiu—tik dienos temomis.

Be to, jam viskas rodo laikina, išpūsta, nenatūralu ir dirbtina. Nieko nenori jie ir imtis, o vis laukia. O ko laukia ir patys nežino. Nelinksmi jie skirstosi po visų iškilimų. Gerai, kas ras namie šiltos kavos puoduką ir juodos duonos plutelę; bet daug kas atsigul ir be tokios vakarienės. Atsigulęs gal sapnuos apie sugriuvusią valstybę, prarastus dvarus, turtus, aukštas pelningas vėtas; kitiems gal dundės aussyse pabūklų šūviai, tankų kaukšmai, tarsiškės kulkosvaizdžiai ir atbudę raitys iš nusiminimo, kad tas sapnas kartojas vakarykščią tikrovę... Daug šiandien mūsų atgautoje sostinėje vieniems džiaugsmo, kitiems skausmo ir liūdesio. Jaučiasi likimo nubausiti ir kalti ir nekalti. O nauji šeiminkai dar daug kam tebėra tas baubas, kuriuo juos persekiotojai baugino išstisus devyniolika metų. Bet laikas, taktas, griežtumas ir teisingumas paims savo ir visiems žabaliams atsivers akys.

A. Vienuolis

(Tr.)

LIETUVIŠKA CEITUNGA SUSTOJO

Klaipėda.—Per 60 metų vokiečių leistas klaipėdiškiams lietuviams vokiečiai iškraipyta lietuviška tarne laikraštis "Lietuviška Ceitunga" nuo šių Naujųjų Metų nebeišeis. Taip pats laikraštis pranešė savo skaidytojams. Dabar visoje Mažojoje Lietuvoje beliks vienas lietuviškas laikraštis, tai Tilžėje leidžiamasis "Naujas Tilžės Kelevis", kurs yra pačių lietuvių redaguojamas ir leidžiamas ir aptarnauja pietinį ir šiaurinį Nemuno krantą, taigi ir Klaipėdos krašto lietuvius.

Kitoje gatvės pusėje stovinėjo ir mingavo kitas būrelis:

— Dabar jie su lietuviams išvien, taip sakt, sojuznikai.

Kaip sojuznikai?.. Prieš ką?

— Prieš bendrą priešą.

— O ar daug jų pasiliks Lietuvoje?

— 36 divizijos.

— 36 divizijos! O lietuvių kiek gi yra?

— Lietuvių, lietuvių, bus taip apie 40 divizijų.

— Negali būt—gal tik bendrai su vokiečiais!

— O paštas koks bus—lietuviškas ar jų?

— Abiejų perpus: choš rašyk adresą rusiškai, choš lietuviškai—vienodai nuveis.

— O pinigai kieno?

— Ir pinigai abiejų...

— O su mūsų zlotais kaip bus?

PASAULIO SIMBOLIZMAS

Arba

GAMTOS IR KITI BALSAI

Sulietuvino

KUN. A. M. KARUŽIŠKIS

Aras—Krikščionė Siela Kylanti Prie Dievo

Aras nekyla pagal žmogaus įsakymą, bet instinktu, kurį Dievas jam davė. Geram krikščioniui nauja širdis, taip sakant, buvo duota, ir yra paprasta kilti link Dievo.

Aras skrajoja aukščiau kaip kiti paukščiai, ir daro savo gūžtą aukštai—nekaip strausas, kurs palieka savo kiaušinius smiltyse.

Nors ar skridimas yra stiprus ir smarkus, jis yra laipsniškas. Taip ir krikščionis laipsniais kyli. Jis kyli prie didesnio ir didesnio Dievo žinymo ir didesnio susisiekiimo su Juo, iki tikėjimas ir viltis pasiekia regėjimą ir valdymą.

Aras nėra niekad pavojus, kaip tik kuomet jis randasi ant žemės; mes niekad nesame pavojuje, kuomet randamės Kristuje iki nenusileidžiam ant žemės. Todėl, matant, kad Dievas yra atnaujinęs tavo stiprumą pakilti, kaip ar sparnais, tad skriskie aukštyn; žiūrėk su panieka žemyn ant pasaulio ir jo tuštybių, ir palaikyk savo širdį danguje. Kilk, visada kilk, iki nepribūsi prie Dievo ir Avinėlio sosto.

(Bus daugiau)

TABAKO PRAMONĖ LIETUVOJE

Vilnius.—Tabako pramonė ligi šiol Lietuvoje tebėra privačių fabrikantų rankose, kurie, sudarydami sindikatą, savo nuožūra reguliuoja tabako rūšis ir kainas. Iš užsienių kasmet įvežama tabako žaliavos už apie 3 milijonus litų. Anksčiau nemažai tabako auginavo ir vietos gyventojai, ir užaugdavo neblogos rūšies tabakas. Tik importiniam tabakui išgalėjus, vietinė gamyba buvo apleista.

Vilniuje yra gerai įrengtas nemažas valstybinis tabako fabrikas, kurs jau paleistas į darbą ir su viena tik darbininkų palkaita galės pagaminti apie 60 nuoš. viso Lietuvai reikalingo tabako gaminių, o su dviem palkaitomis galės patenkinti visos Lietuvos tabako poreikavimą. Manoma, kad nuo šiol bus daugiau dėmesio kreipiama ir į namie auginamą tabaką, kurio bus gerinamos rūšys ir su augintojais bus sudaromos sutartys, pašaliant kaip yra su cukrinių runkelių augintojais.

Patriama, kad bus išleista banknotų, kuriuose bus atvaizduoti Lietuvos sostinės Vilniaus grįžimo svarbiausieji vaizdai.

Adv. Susanne P. Shalna suteiko ir paskirta Lietuvos Raudonojo Kryžiaus atstovu J. A. Valstybės.

Numatyta, kad iš Kauno į Vilnių netrukus persikels Lituanistikos Institutas.

"ŠVENTOJI VALANDA"

MALDOS IR GIESMĖS

Sutaisė KUN. J. K. MILIAUSKAS

Tai vienatinė Amerikoj išleista maldaknygė, kurioje telna maldos ir giesmės su gaidomis taip, kad žmonės gali sekti kunigą maldose ir giedoti giesmes su choru.

Kaina 15 Centų,

Imant nemažiau 10 egzempliorių—10 centų

Reikalaukite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMAS AMERIKOJE

(Lithuanian R. Catholic Alliance of America) 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Laiškai siųsti: P. O. Box 32, Phone: Wilkes-Barre 3-4711

PILDOMASIS KOMITETAS Kun. P. M. Juras, Dvasios Vadas, 94 Bradford St., Lawrence, Mass. I. Šimutis, Prezidentas, 2334 So. Oakley Ave., Chicago, Ill.

KONTROLĖS KOMISIJA 1. J. Purickis, P. O. Box 387, Forest City, Pa. 2. K. Vilniškis, 423 Grand St., Brooklyn, N. Y.

STATUTŲ KOMISIJA 1. Ant. Sutkus, 1007—8th St., Waukegan, Ill. 2. Pr. Čižauskas, 6831 So. Rockwell St., Chicago, Ill.

TEISMO KOMISIJA 1. J. Batvinskis, 94 Fulton St., Wilkes-Barre, Pa. 2. J. Vaičiūnis, 2509 N. Main St., Scranton, Pa.

SVIETIMO KOMISIJA 1. Kun. M. Urbanas, 301 State St., DuBois, Pa. 2. Kun. A. Jurgutis, Bridgeville, Pa.

LABDARYBĖS KOMISIJA 1. Pr. Jurevičius, 722 Montgomery St., W. Pittston, Pa. 2. K. Šlamielis, P. O. Box 19, Forest City, Pa.

ADV. J. J. GRISH KALBA PASAKYTA IŠ WSBC RADIO STOTIES, CHICAGOJE, SAUSIO 16-TĄ

Gerbiami Radio Klausytojai! Per kelis antradienius jau girdejote kalbą apie tą didžiulį fraternalių Lietuvių Romos Katalikų Susivienymą Amerikoje arba trumpai LRKSA.

Kadangi ši organizacija pergyveno suvirš 50 metų Amerikos lietuvių gyvenime, tai mes ištikrųjų galime didžiulius LRKSA, kaip apdraudus draugija, kuri yra vedama mūsų pačių išrinktų valdininkų. Kaip žinote, LRKSA yra ir turi būti pripažintas daryti biznį Insurance departmenčių kiekvieno valstijoje, kame jis turi savo kuopas.

Čia neužtenka, kad gali daryti biznį kaip nori, bet turi prisitaikinti prie valstijos reikalavimų ir jeigu pasirodys kokie trūkumai, tai, žinoma, nebus valia daryti biznį. Tie reikalavimai yra visų pirma, ar organizacija yra finansiniai stipri, kad pajėgtų išmokėti pomirtines. Čia paduodama, kad LRKSA solvency siekia 108%, tai yra daugiau, negu valstija reikalauja.

Jeigu tik žiūrėtume iš bizniško atžvilgio, tai kai kurie pasakysit, kad galime apdrauda turėti bile insurance kompanijos. Bet mūsų organizacija čia daug toliau. Žodis fraternal arba brolybės principai turi savotišką reikšmę, kame doleriai negali nupirkti. Mes palaikome Tikėjimo, Tautos ir Broliškos Meilės principus. Mes sušelpiam suvargusius. Mums rūpi lietuvių gerovė šiame krašte. Mums rūpi palaiškyti jaunosios arba čia gimusios kartos veikimą. Mums rūpi, kad tie jaunuoliai užpildytų eiles tu pionierių, kurie įsteigė ir išlaikė LRKSA per tuos praėjusius 53 metus. Tiesa, aplinkybės pionierių buvo kitiškos, bet pagrindiniai principai yra tie patys — Dievas, Tėvynė ir broliškoji meilė.

Dabar kreipiū dėmesio į jus čia gimusius. Nemanysit, kad mes galime vien amerikoniškomis organizacijomis pasitenkinti. Mūsų vieta yra tarp savųjų. Pavyzdžiui, amerikonių kontroliuojamoj organizacijoj mums lietuviams iesti į valdybą nėra progos. Tokiu būdu mums yra daug maloniau darbuotis savųjų tarpe ir čia kaip tik LRKSA užpildo tą vietą.

Man teko būti taip vadinamam Wyoming Valley, Pennsylvanijoje, kame randasi LRKSA centras (Wilkes-Barre). Iš tikrųjų buvo malonu matyti kokią svarbią rolę Susivienymas, ypatingai čia gimė vaidina. Visokios pramonės, platus lietuvių katalikų

CLEVELAND, OHIO

50 Kuopos Nariams

Susirinkimas įvyks ketvirtadienį vasario 1 dieną, 7:30 vakare, Lietuvių Svetainėj. Yra pageidaujama, kad visi nariai dalyvautų susirinkime ir užsimokėtų savo duoklės tvarkiai, kad ne likti suspenduotais.

Pov. Selickas, fin. rašt.

Kaunas.—Vokiečiai Baltijos jūroje buvo suėmę ir nusivargę savo uostą Lietuvos prekinį laivą "Kretinga", bet kadangi laivas plaukė tuščias, jį greit paleido.

RADIO VALANDA

LRKSA Chicagos apskritis turi kalbas apie mūsų Susivienymą kas antradienį, 8:15 val. vakare, iš galingos radio WSBC stoties.

TAI DĖKA White Eagle Brewing Kompanijos lietuvių atstovui p. Frank P. Speecher. Tai sudaro mums galimybę lankyti ir tūkstančius lietuvių namų oro bangomis, supažindinti su mūsų Susivienymo reikšmingumu, ypatingai su apdraudus augusių ir jaunamiečių, taipgi pašalpos skyriais.

White Eagle Brewing Co., 3735 S. Racine Ave., Chicago, Ill., yra gamintojai Allweiden, Chevalier, Chopin Malt Tonic, White Eagle Lager ir kitų skaniausių alučių.

Visi telefonai—Yards 7460. Lietuvių atstovas Frank P. Speecher. Pranešėjas—J. A. Mickeliūnas, 6747 S. Artesian Ave. Tel. Hemlock 2096.

WORCESTER, MASS.

A. A. Juozas A. Saldukas

LRKSA narys Juozas Saldukas mirė sausio 7 d. 1940 m. sulaukęs 84 metų. Senumu tai gal buvo virš kitų 41 kp. narių ir iki pat mirties atrodė gražus, linksmo būdo žmogus. Worcesteris išgyveno 38 metus. Palaidotas sausio 9-tą antradienį su trejomis šv. mišiomis iš šv. Kazimiero bažnyčios Notre Dame kapinėse.

Kadangi a. a. J. Saldukas priklausė į vietos šv. Kazimiero draugiją, tai LRKSA 41 kp. nereiškė jo rūpinis laidotuvių reikalais. Išlėkis, brangus mūsų drauge, Viešpaty!

41 Kuopos Rėmėjai

Čia pranešam aukotojų vardus, kurie suteikė aukas parengimui, kuris buvo prieš šv. Kalėdas 41 kp. naudai: K. Jagminienė, Barauskienė, Keršienė, Jurgelionienė, Anušauskienė, Anušauskaitė, Matulienė, Blaveckienė, Kupstas, Vaitkienė, Lebeliūnienė, J. Svirskis, K. Leleckas. Visiems ir visoms aukavusiems ačiū!

Svečiai Worcesteryje

Gruodžio 30-tą 41 kp. Seimo Rengimo Komisija turėjo dvarius svečių, būtent, gerb. Dvasios Vadą kun. Pr. M. Jurą ir Iždo Globėją K. A. Venčią iš Lawrence. Kadangi brangūs svečiai turėjo skubiai grįžti į namus, tai nebuvo laiko sušaukti ekstra susirinkimą. Atlaikyta mažužė sesija ir aptarti svarbesni reikalai. 41 kp. korespondentas

LRKSA 41-mos Kuopos Veikimas

Sausio 13-tą d. 1940 m. laikė susirinkimą. Pasidalinta linkėjimais su pradžia 1940 metų; nauja valdyba užėmė vietą. Apgailestauta a. a. 41 kp. nario J. Salduko. Susirinkusieji atkalbėjo specialę maldą už kiekvieną mirusį 41 kp. narį. Tai gražus paprotys. Susirinkimas ejo galingai tvarkingai. Aptarta metinės vakarienos rengimas, kuri įvyko sausio 21-mą. Išlausius raportų iš 1939 metų buvusios valdybos, sekė seimo rengimo komisijos raportai. Darbas čia vis didėjan. Vasario mėnesio susirinkime bus renkami 52-tro seimo programos rinkėjai. Tai bus vienas iš svarbiųjų darbų kaslink 52-tro seimo.

Seimo rengimo komisija jau uoliai darbuojasi. Trumpoj atėity gerb. LRKSA nariai matysite jų raportą organe "Garsas". Kuopų delegatai ir svečiai nesigailės savo kelionės nei vargo. Tiesa, mūsų miestas nėra taip gražus ir įspūdingas, bet jis gana didelis. Mes nužūrėjome gerb. svečiams didžiulius viešbutį "Bancroft", kuris randasi miesto centre prie City Hall, Common Park.

41 Kuopos Narių ir Visu Lietuvių Dėmesiu

L. R. K. Federacijos skyrius ir 41 kp. nariai pradėjo, taip sakant, lekcijas pasimokyti kritikos.

Diskusijos bus kiekviena, antradienį kas savaitę 7:30 vakare šv. Kazimiero parap. svetainėj, Worcester, Mass.

Mirtis pakirto gyvybę trijų narių, kurių pomirtinėms gauta 18-ką šimtų dolerių.

Kuopoj yra 113 narių pilnai užsimokėjusių, vienas arti išbraukimo. Parašyta 14 laiškų kuopos reikalais. Prirašė du naujų narių prie kuopos. Raportas priimtas su užgyrimu.

Nutarta surengti vakarėlį kuopos naudai. Šiam darbu išrinkta komisija — A. Gradeckienė, K. Rizauskienė ir valdybos nariai. Laiką paskirti palikta komisijos muožtiurai.

Kviečiame visus narius lankyti į susirinkimus skaitlingai ir prie progos aiškinti apie Susivienymo reikalus ir prirašyti nors vieną kitą savo šeimos narį, nes yra svarbu priklausyti ir susitauptyti sau ir artimiausiems paramą kaip ligos, taip ir mirties laiku. Kp. kor-tė

ELIZABETH, N. J.

Gražiai Pagerbė Vietos Veikėjus pp. Matuzus

Sausio 6-tą buvo surengtas bankietas Lietuvių Laisvės B-vės svietinėj pagerbimui pp. Juozo ir Marijonos (Vaitkevičiūtės) Matuzų, gyvenančių 243 Clark Pl., ju 25 metų vedybinio gyvenimo sukaktuvių progai.

Dalyvavo suvirš 250 asmenų. Svočia O. Bironienė parūpino labai gražų didelį pyragą (cake), kuris dabino stalą. Svotu buvo p. K. Baltramaitis, kuris irgi parūpino "karštosios". Programos vedėju buvo K. Vaičiulevičius, kurs savo uždavinį labai gerai atliko. P-lė Aldona Liutvinaitė pasakė eiles pritaikintus jubiliejanams. Kalbėjo teisejas James McGuire. Svočia, svotas, gimėnės ir daugelis svečių išreikšė savo linkėjimus jubiliejanams. Įteiktos dovanos nuo tėvų ir visos Vaitkevičių šeimos, nuo sūnių ir dukrelės, nuo Matuzo dėdės J. Bieškės ir nuo rengėjų (vardan visų svečių).

Paskiausia kalbėjo p. J. Matūza. Dėkojo rengėjams, būtent, pp. E. Vaičiulevičienei, M. Ozkūnienei, M. Močekvičienei, E. Lukšienei ir visiems, kurie kokių nors būdu prisidėjo prie taip didelio darbo—surengimo tokio didelio bankieto ir visiems jo dalyviams. Dėkojo už dovanas ir kalbėtojams. Sakė, nors yra teisybė, kad dirbęs visą savo gyvenimą katalikybei ir lietuviybei, bet graudu daros, kad taip viešai išgyrė. P-ni Matūzienė irgi susigraudino dėkoju visiems.

Prie stalu patarnavo panečės J. Lukšūtė, V. J. Krizanytės, M. M. Vaičiulevičiūtės, O. Požiniūtė, O. Valiūtė, E. Krasauskaitė, L. Ozkūnytė, virėjos buvo pp. V. Krantauskienė, O. Jaukūniene, M. Petručiūnienė, P. Varanauskienė, E. Kačionienė; prie gėimū patarnavo J. Krizonis, V. Vaičiulevičius, M. Lukšis, B. Močekvičius; svečių buvo iš Trenton, Newark ir Elizabeth. Svečių tarpe buvo ir pirmųjų vestuvių pomerges O. Kozakienė, J. Osionienė, P. Mikalaušienė; jabolris J. Liutvinas.

M. Močekvičienė parūpino dirbtinių gėlių ir visus apkašė. Pp. Matūzai atvyko iš Vilniaus krašto, išgyveno apie 30 metų Amerikoje. Katalikiškoje ir lietuviškoje dvasioje išaugino sūnus Juozą ir Petrą, ir dukrelę Daratą. Visa šeima priklauso prie LRKSA 3 kp., kur J. Matūza raštininkauja suvirš 20 metų. Jis dalyvavęs keliuose seimuose, daug narių prirašęs valdus laikuose, ir laimėjęs dovanas už pasidarbavimą. J. Matūza LDS 16 kp. raštin. (virš 18 metų), daug yra prirašęs narių, ir jį nei ne p. Matūza vargiai ta kuopą gyvuotų Elizabeth'e. Yra buvęs 6 metus šv. Petro ir Povilo parapijos trustistu, daug dirbęs bazaruose. Ilgametis šv. Mykolo dr-jos pirmininkas, priklausė šv. Petro ir Povilo dr-joj. M. Matūzienė priklauso Moterų Są-gos 66 kp.

Visi dalyviai linksmos iki vėlomos. Linkime pp. Matuzams visokios Djevo palaimos ir sugalauti aukšnio jubiliejaus. Vienas iš dalyvių

NORWOOD, MASS.

Metinis 81 Kp. Susirinkimas ir Raportai

Sausio 14 dieną šių metų įvyko metinis LRKSA 81-mos kuopos susirinkimas. Daug narių dalyvavo susirinkime, rimtai svarstė Susivienymo reikalus, išduotas apskrities susirinkimo raportas, taip pat išduotas kuopos valdybos raportas ir 1939 metų apyskaita.

81-ma kuopa 1939 m. išsiuntė narių mokesčių į Centrą \$1.279.60, Centras išmokėjo 81-mos kuopos 8 nariams ligose pašalpas \$296.00, už vieną mirusį narį pomirtinę \$500.00; viso Centras 81-mos kuopos nariams išmokėjo \$796.00.

Vajaus metu kol kas prirašyta 6 nariai. Kol pasibaigs vajus gal daugiau prirašys. 81-ma kuopa turi 81 narį.

Valdyba 1940 metams liko ta pati, būtent, pirmininkas V. J. Kudirka, vice pirmin. H. Balutis, fin. rašt. Emilija Carroll, prot. rašt. J. Jasionis, išdininkė I. Tvaskienė, tvarkdarys Jonas Avizinis.

Nutarta priklausyti prie Federacijos ir išrinkta į vietos Federacijos 10-tą skyrių du atstovai—K. Kašėta, M. Aidukonienė; taip pat išrinktos dvi atstovės į Naujos Anglijos Katalikų Seimelį, kuris įvyks vasario 22 dieną 1940 m. So. Boston, Mass. Atstovės I. Tvaskienė ir A. Kudirkienė. Juozo Vaikas

RACINE, WIS.

A. A. Marijona Skulevičienė

Sausio 14 mirė a. a. Marijona Skulevičienė. Palaidota sausio 17 d. šv. Kryžiaus kapinėse su pašalpinėmis apeigomis. Klebonas kun. J. S. Martis pasakė pritaikintą pamokslą. Laikė gedulinių pamaldų dalyvavo Apaštalytės ir Ražancavos draugijų narys, nes velionė priklausė prie abiejų draugijų, taip pat Skulevičių šeimyna yra seni šv. Kazimiero parapijos nariai.

A. a. Marijona prisirašė prie LRKSA 67 kp. rugpiūčio mėnesį 1918 m. Jos vyras taipgi nuo to laiko priklauso prie Susivienymo.

Velionė buvo gera katalikė ir gero būdo. Dėlto raciniečiai skaitlingai susirinko atiduoti paskutinįj patarnavimą laike laidotuvių, nežiūrint didelio šalčio, kokis Racine buvo.

Paliko nuliūdime vyrą Aleksandrą, du sūnus, vieną dukterį, ženą, marčią ir 3 antikus. A. a. Marijona Skulevičienė mirė savo namuose po ilgos ir sunkios ligos aprūpinta paskutiniais šventais Sakramentais.

Dievas teduoda jos sielai amžiną atilsį Dangujed! Bernardas Vaiskas, 67 kp. rašt.

WASHINGTON DEPOT, CONN.

Metinis 205-tos Kuopos Raportas

Mūs kuopa ar tik nebus mažiausia Susiv. kuopa, vienok savo darbas stovi aukštoje vietoje. Nariai visi užsimokėję už 1939, suspenduotų nesiranda. Turim 12 narių suaugusių klasėse ir 2 vaikų klasėse. Vienas narys sirgo, mirimū nebuvo. Prirašėm 1 naują narį suaugusių klasėn. Į Centrą už 11 narių pasiuntėm \$315.19. Kuopos valdyba uoliai dirba savo kuopos reikalais ir daug rūpinas savo gerove. Daug parašo straipsnelių ir organą "Garsą" iš savo darbuotės ir kitus ragina rašyti prie LRKSA. Labiausia jaunimą ragina visokiais būdais. 205 kp. turi 4 jaunuolius, kas parodo gražų pavyzdį kitoms kuopoms. 205 kp. rašt. myli jaunimą ir parašo straipsnelių į "Garsą" lietuviškai ir angliškai. 205 kp. gali pasigirti gražiu veikimu. Valio 205 kuopai! Raportaris

PITTSBURGH, PA.

Metinis 254 Kuopos Susirinkimas

Metinis 254 kp. susirinkimas įvyko gruodžio 10-tą Antano Urbonavičiaus namuose. Pirmininkas Povilas Kėksia atidarė susirinkimą malda. Raštininkas J. Navalinskas perskaitė protokolą iš pračio susirinkimo. Priimtas vienbalsiai.

Priešius prie naujos valdybos rinkimo užtvirtinta visa senoji valdyba, būtent, pirmininkas Povilas Kėksia, vice pirm. Mykolas Čeponis, raštininkas Juozas Navalinskas, padėjėjas Antanas Urbonavičius, išdininkas Jonas Pečiukas, ligonių lankytojai Petras Karauskas ir Morta Čeponienė.

Susirinkimai bus laikomi toj pačioj vietoj ir tuo pačiu laiku. Kuopa Centrai sumokėjo \$440.11; Centras atmokėjo 1 ligoniui pašalpa \$27.00; kuopos izde pinigų \$50.26. Kuopa atmokėjo visas kuopos išlaidas ir skiria vilniečių šelpimui \$28.12. Balansas \$22.14. J. Navalinskas, rašt.

L. R. K. S. A. KUOPŲ SUSIRINKIMAI

CLEVELAND, Ohio.—8-tos kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių salėje, 6835 Superior Ave.

CLEVELAND, Ohio.—50 kuopos susirinkimas bus vasario 1-mą dieną parapijos svetainėj 8 val. vak.

PATERSON, N. J.—65-tos kuopos susirinkimas bus vasario 1-mą dieną parapijos svetainėj 8 val. vak.

SCRANTON, Pa.—83-ėios kuopos susirinkimas bus vasario 1-mą dieną, 7:30 val. vakaro, K. of P. svetainėj, Church Ave., Scranton. Kiekvienas narys prašomas ateiti ir užsimokėti savo duokles.

DONORA, Pa.—88-tos kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 7:30 val. vakaro Lietuvių salėje, Malonėkite visi būti ir naujų narių atsivesti.

HARTFORD, Conn.—89 kuopos susirinkimas bus vasario 7-tą dieną 7:30 vakaro, Lietuvių Svečių Trejybės parapijos svetainėj, 339 Capitol Ave., kampas Broad St.

MASPETH, L. L. N. Y.—108 kp. susirinkimas bus vasario 5-tą dieną Atsaimamoj Viešpaties Jėzaus parapijos svetainėj, 7:30 val. vakaro.

BROCKTON, Mass.—141 kuopos susirinkimas bus vasario 7-tą dieną pas kp. pirmininką M. Abračinską, 148 Ames St., Montello, 7 val. vak.

MANCHESTER, Conn.—164 kp. susirinkimas bus vasario 28-tą dieną 2-ą val. po pietų po Nr. 89 Birch St.

DAYTON, Ohio.—191-mos kuopos susirinkimas bus vasario 5-tą dieną 7 val. vakaro šv. Kryžiaus parapijos svetainėj.

LINDEN, N. J.—200 kuopos susirinkimas bus vasario 6-tą dieną A. Rupšio salėj, kampas Wood Ave. ir 16th St. Pradžia 7:30 val. vakaro. Visi nariai, malonėkit dalyvaut.

COLUMBUS, Ohio.—235 kuopos susirinkimas bus vasario 28-tą dieną paprastoj vietoj ir parrastu laiku.

LRKSA. NARIŲ DĖMESIUI L. R. K. S. A. ZENKLELIAI IR ŽIEDAI Jei nori, kad mūsų brangl organizacija augtų nariais ir juose būtų fraternalizmo dvasia, tai geriausias būdas to atsiekti nešiojant šios organizacijos ženklelius arba žiedus. Jei kuris narys dar neturi minėtų ženklelių, tai privalėt įsigyti. Kainos yra sekmias:

LRKSA moteriškos spilkos 1.00 LRKSA vyriškos spilkos... 1.50 LRKSA vyriškos spilkos... 1.00 LRKSA žiedai 10 karatų... 7.50

MUS TROŠKINO GILIUOSE POŽEMIUOSE...

(VILNIEČIŲ LIETUVIŲ ŠIURPŲ ATSIMINIMAI)

(Šį raštą perspausdiname iš "Pasaulio Lietuvis". Jis gerai pavaizduoja, kaip lenkai kankindavo lietuvius ir kitus politinius kalinčius. "Garso" Redakcija).

Atsidengia uždangis ir niūrių gūdomoj pasimato šurpjos paslaptys, kankinamųjų aimanos.

Senelis Vilnius daug matė nekaltų žmonių ašarų ir skausmo visai neseniai laikais...

Lukiškio vardas vilniečio lietuvių sąmonėje daug, oi, daug pasako. Vilnietis dreba, praidamas pro šį tamsų pastatą, kurio langai geležies virbais apkalti, o mūrai tamsūs, tylūs ir paslaptingi; savo širdimi, savo gyvybės instinktu vilnietis pajaučia virpulį, kuris neria jo sąnarius ir primena taip netolimą, tačiau žiaurią realybę...

Mūsų redakciją pirmasis iš lietuvių kalinių aplankė Silvas Blaževičius, kurį lenkai už lietuvišką veiklą Vilniaus krašte buvo nubaudę iki gyvos galvos kalėjimu. Aš pats su juo buvau gerai pažįstamas dar iš Vilniaus gimnazijos laikų, gyvenome kartu lietuvių bendrabuty viename kambary, tačiau dabar negalėjau atpažinti jo išgeltusio veido ir skaudžiai sulysusių skruostų. Tik akys tęsėspindėjo džiaugsmo ugnele, nes juk dabar jau jis buvo laisvas ir jo norai realizuoti—Vilnius išvaduotas. O tati juk lietuviui idealistui yra didžiausias atpildas.

Blaževičius ilgai mąstė, kai paprasčiau papasakoti išpūdžius iš jo kalinimo dienų.

— Nežinau, nuo ko ir pradėti.— pagalvau prasneko.— Bijau, kad negalėsiu savo minčių sukoncentruoti prie svarbiausių kalinimo duomenų ir neduosiu tikros tos barbarystės vaizdo. Atcityje manau parašyti savo atsiminimus ir išpūdžius, tačiau dabar dar negaliu, nes jie perdaug gyvi ir jautrūs. Aš jaučiu, kad rašydamas vėl turėsiu iš naujo viską pergyventi—patirti tą patį siaubą, ko, suprantama, dabar jau nepakelčiau. Fiziškai esu visai sumenkęs, nes dar tik dvi savaitai, kaip Sovietų kariuomenė mūsų išgelbėjo ir nuėmė nuo kojų ir rankų pančius. Be to, per tuos šešis kalinimo metus vis dėlto neatsilaukiau ir prieš Kocho bacilas. Manau, kad iš lietuvių, kuriuos ištiko mano likimas, tik retas liko sveikas ir džiovos nepaliestas...

Jis atsiduso ir patylėjo.

Pradėsiu, manau, nuo pabaigos, nes paskutiniai lenkų administracijos žiaurumai pilniausiai pavaizduos visą mūsų Golgotą.

Karas užklupo mus "Kryžiaus kalėjime", kuris yra Tatrų kalnuose, visai arti Čenstakavos. Tai sunkiausias lenkų kalėjimas, iš kurio išeiti beveiki nėra jokios vilties. Šio kalėjimo viršininkas Butvilovičius buvo tikras sadistas, iš žmonių kančių teturį sau didžiausio džiaugsmo ir malonumo. Jo sauvalei buvo pavesta tūkstančių žmonių likimas, kurių tik nedidelė saujelė galėdavo išlaikyti ir sulaukti bausmės pabaigos.

Apskritai, Kryžiaus kalėjime būdavo taikomas žiauriausias režimas ir nepakeliami kankinimai. Jei kam tekdavo nelaimė išbūti bent septynias paras karceryje, tai tas atsinešdavo arba džiovą arba aštrius pobūdžio šlapiajį pleuritą. Mat, reikėdavo karceryje būti vandenyje ir gulėti ant cemento grindų taip pat vandenyje. Be to, jame būdavo absoliuti tamsa ir nebūdavo nė mažiausio plyšelio, pro kur galėtų įeiti tyro oro ar šviesos spindulėlis. Šaltis gi tiesiog varstydavo visus sąnarius. Valgyti šiek tiek duodavo tik į trečią dieną.

Prasidėjus karui nemaža kriminalinių nusikaltėlių įstojo į

LAISVĖS MALDA

Vai, mes nuodėmingi! Vai, mes nusidėję!.. Tiek kartų užrūstinę Dievą globėją!.. Ir Jojo malones su kojomis mindė!..

Štai, puolame vėl prieš Jo veidą švenčiausią Ir meldžiame, ašaras liedami gausiai, Išgelbėti mus nuo piktų prispaudėjų, Kurie mūsų širdį išplėšė atėję!..

Išgirsk mūsų balsą, o Dieve geriausias! Kurs daugel jau kartų vergijų didžiausių Sutrupinai pančius! Kurs daugel jau kartų Sutrupinai geležis rankų apkaltų!

Kai rankų pagalbos jau niekas netiesia, Kai žemės galiūnai jau sutrepę tiesą, Tik Tavęs mes šaukiame, Dieve gėrybių!— Gražink broliams laisvę! Gražink mums teisybę!

Ištiesk savo ranką į šalį prispauštą! Į šalį, kraują mūsų bočių nuaplautą! Sutrupink ginklus, kurie žvanga pakalnėj Pilies Gedimino ir Seinų padangėj!

lenkų armiją savanoriais. Tačiau politiniai ir šios "malonės" negavo, nes juk jie buvo lenkų politiniai priešai. Iš viso Kryžiaus kalėjime politinių buvo, gal būt, daugiau, kai kriminalinių. Be 70 lietuvių, ten kalėjo šimtai vokiečių ir ukrainiečių. Šių paskutinių tarpe net ministro Pierackio bylos dalyviai. Rugsėjo mėn. 4 dieną mes jau girdėjome vokiečių artilerijos šūvis. Kažkoks vidurinis džiaugsmas spaudė man krūtine. Aš, kaip ir tūkstančiai kitų nelaimingųjų, laukėme, kad juo greičiau ateitų vokiečiai ir mus išvaduoję; mes buvome įsitikinę, kad dvidešimtam amžiui niekur kitur pasauli nėra taip žiauriau kalinimo ir nėra praktikuojama tokių skaudžių kankinimo priemonių, kaip buvo mūsų kalėjime.

Gal ir dabar dar mūsų tautiečiai paabėjos, kad mes visi būdavome šurkščiausiai koliojami, kiekviename žingsnyje stumdami, bokuojami ir mušami į veidą. Kalėjimo požemiuose buvo įrengtos įvairių kankinimo priemonių kameros, ir už didesnius nusizengimus kalėjimo drausmei būdavo vartojamos žiauriausios fizinės bausmės: padų daužymas gumomis, smaugimas, ausų tampymas, adatų į panages varymas ir tt.

Taigi mes laukėme vokiečių, kaip išganymo, nes tvirtai tikėjome, kad blogiau tai jau tikrai nebus.

Ir štai, iš rugsėjo mėn. 4 į 5 dieną vidurnaktį mūsų 1200 kalinių suvedė į kiemą. Iš mūsų tarpo išrinko 150, daugiau vokiečių ir ukrainiečių ir keletą lietuvių, suvarė mus į požemius ir aklinau uždarė. Mažučius požemių kambarėlius prigriūdo pilnus stačių žmonių. Mums buvo aišku, kad per kokią valandą kitas mes tikrai užtrokšime nuo savo kvapo ir žinojome, kad tokiom aplinkybėm mus tikrai laukia mirtis.

Pradėjome lauztis, mušti į duris: kilo didelis triukšmas, vienuoliai (netoli kalėjimo yra vienuolynas), manydami, kad kalėjime sukilimas, ėmė skambinti bažnyčios varpais. Subėgo žmonės ir iš likusios administracijos pareigūnų pareikalavo, kad tokiai žiauriai mirčiai paliktus žmones paleistų. Tačiau budaus liški sargai, kuriems vadovavo pats Butvilovičius, komisaras Berdzievskis ir viršila Pokrivka, dar spėjo iš tų nelaimingųjų ten pat karcėvinėse sušaudyti per 20 žmonių.

Kitus gi paleido iš požemio ir prijungė prie bendro etapo, kurį varė į Lenkijos gilumą. Mums, nubaustiems iki gyvos galvos, čia pat vieni sukaustė 40 kilogramų svorio grandinėmis kojas ir ran-

kas, o kitiems tikrai rankas. Vičius išvarė pėsčius, šurkščiai koliodami ir stumdydami.

Buvo tyli pavakarė. Tolumoje graudė vokiečių artilerija, o mes žygiavome pirmyn ir viltys, kad greitai būsime išlaisvinti, nuolat mažėjo ir mažėjo. Juk sunku buvo tikėtis, kad mūsų kankintojai taip pigiai paleis mus iš savo rankų.

Pirmąją dieną nuėjome apie trisdešimt kilometrų. Jau pakeliui matėme vokiečių lėktuvų būrius, kurie kažkodėl į mus neatreipė dėmesio. Naktį nakvojome laukuose. Buvo drėgna ir šalta. Kadangi buvome labai plonai apsirengę, tai kalenome dantimis, drebėjome. Broliškai glau-

KAIP LENKAI PERSEKIOJO ŠV. KAZIMIERO DRAUGIJĄ IR JOS VEIKĖJUS

Vilnius.—Viena stambiausių ir žymiausių lietuviškų organizacijų Vilniuj yra Šv. Kazimiero draugija, įsteigta 1922 metais.

Draugijos steigėjai buvo kunigai a. a. Kraujelis, a. a. Skruodis, N. Raštutis, V. Zajaunčauskas ir V. Taškūnas, dabartinis draugijos pirmininkas. Bet kol lenkų administracija patvirtino draugijos įstatus, reikėjo dar 4 metus laukti.

Draugija buvo užsibrėžusi tikslą: auklėti ir šviesti lietuvių jaunuoменę. Ji ruošė kursus, vakarėlius, akademijas, kultūrinės pramogas.

Turėjo 467 skyrius visame Vilniaus krašte ir apie 20,000 narių. Kiekvienas skyrius turėjo knygynėlį, be to dr-ja turėjo apie 20 skaityklų ir apie 20 vaikų darželių. VISO dr-ja turėjo apie 50,000 nuosavų knygų. Ji buvo tikiybė ir kartu tautinė organizacija. Draugija žmonėse buvo labai populiari. Kai draugija suruošė 1935 metais parodą, net lenkai buvo sužavėti, pamatę kiek kaimuose esama lietuvių meno ir tikio laudies turto.

Bet draugija turėjo nemažai ir nukentėti. Vargu bėra likęs nors vienas Šv. Kazimiero draugijos veikėjas, kurs nebūtų buvęs traukiamas teismam. Sėdėjo kalėjime arba buvo baustos visos tos draugijos vaikų darželių vedėjos, pats pirmininkas kun. Taškūnas turėjo net 7 bylas. Draugiją ir jos veikėjus ypač pradėjo spauti, kai vaivada Bocianskis atsisėdo Vilniuje. Žmonės buvo tiesiog baudžiami už priklausymą dr-jai: prie draugijos ir jos narių buvo kimbama į vairiausia prasimanymais pretekstais.

Pagaliau įsitikinę, kad juo daugiau spaudžia, juo didesnis žmonėse kyla pasipriešinimas. Bo-

dėmės prie vienas kito, norėdami nors kiek sušilti.

Kitą rytą mus užpuolė vokiečių lėktuvų eskadrilė ir smarkiai, nors ir netaikliai, apšaudė iš kulkosvaizdžių. Kalinių dalis, pasinaudoję šia suirutė, bandė bėgti, bet palydovų kulkių buvo išguldyti.

Tokiomis sąlygomis mes keičiamome toliau išstas penkias paras be jokio maisto. Nakvodavome vis plyname lauke po atviru dangumi. Šalome ir alkome. Buvome išvargę, nusilpę ir visai nupuolę dvasioje. Atrūdė, kad jau tikrai daugiau niekas mus nebeišgelbės, nebeišvaduos. Jei pakeliui pasitaikydavo koks jautresnis žmogus ir pasiūlydavo mums vandens ar duonos ir jei kuris iš mūsų tą malonę priimdavo, tai sargai tokius tuojau vietoje nušaudavo, sakydami: "šuniui duona nereikalinga!"

Vieną dieną, kai jau buvome nepakeliamai išvargę ir išalkę, mūsų žiaurieji palydovai liepė iš dvarų laukų pasirinkti bulvių ir pasirausti morkų. Tačiau pirmasis, kuris išdriso tą paliepią vykdyti, buvo vietoj durtuvu nudurtas. Mes supratome, kad tuo būdu tyčiojamesi iš mūsų nuovargio, alkio ir troškulio.

Voluinės vaivadijoje žmonės buvo tikrai galestingi. Jie su gailėsčiu žiūrėjo į sunkią mūsų Galgotą ir ką turėjo, siūlė mums. Palydovai jau irgi ėmė leisti, kad vietos gyventojai duotų mums maisto ar daržovių. Buvo klaiuku, kai mes gaudėme į mūsų būri metamus duonos gabalus, o bulius, morkas. Mes buvome negailestingi ir žiaurūs net savo draugams, nes kvojojome kiekvienas už savo gyvybę.

(Bus daugiau)

TVARKOMI VILNIAUS SRITIES MIŠKAI

Vilnius.—Privatūs miškai Vilniaus srityje veik jau nusavinti ir tuo būdu bendras valstybinių miškų plotas toje srityje susidarys per 200 tūkstančių ha.

Iš tų miškų sudaryta 12 urėdinių: Rudžiškių, Trakų, Kenos, Varėnos, Pamerkio, Nemenčinės, Naujosios Visnios, Valkininkų, Pabrādės, Rudininkų, Švenčionėlių ir Vilniaus.

Šią žiemą numatyta iškirsti miškų daugiau kaip 400,000 hektarų miškams, vietos gyventojų reikalams, pramonei, geležinkelio bėgams ir telegrafo telefonų stulpams. Šį sezoną Vilniaus miškuose dirba apie 4000 darbininkų, daugiausiai vietos ūkininkai ir Vilniaus miesto darbariai.

Gydytojas gen. Nagius-Nagevičius nusilaužė koją.

AMERIKOS LIETUVIŲ KATALIKŲ

APSIDRAUDIMO TVIRTOVĖ

SVARBIAUSIOS INFORMACIJOS APIE LRKSA

Dabar eina generalinis naujų narių vasus (tėsis iki sausio 1, 1940 metų). Kiekvienas narys gali tapti organizatorium ir gauti gerą atlyginimą už savo darbą—naujų narių prirašymą.

Kadangi kiekvienam organizatoriui yra svarbu turėti pačias reikalingiausias informacijas apie LRKSA ir jas išaiškinti naujiems kandidatams, tai čia tokių informacijų paduodame:

AUGUSTUS SKYRIAUS CERTIFIKATAI

Apraudos sertifikato didumas nuo \$150.00 iki \$2,000.00. Mėnesinis ir metinės mokesys telpiančios mokesčių lentelėse yra pilnos, tai yra, ten įskaityta ir Lėšų Fondo mokesys.

KLASĖJE A—Endowment at Age 85—narys mokesčius moka iki 85 metų. Narys sulaukęs to amžiaus, apraudą pažymėtą jo certificate atsima pats, o mirus anksčiau, aprauda išmokama jo pašalpgaviam.

KLASĖJE B—20 Year Payment Life. Šio plano aprauda mokama per 20 metų. Po 20 metų mokėjimo certificate būsina pilnai išmokėtas, narys daugiau duoklių nemoka ir būna geram stovy. Nariui mirus prieš ar po išmokėjimo certificate, jo aprauda išmokama jo pašalpgaviui ar pašalpgaviam.

KLASĖJE C—20 Year Endowment. Nariui mokėjus per 20 metų, išmokama, jei būna gyvas, jam pačiam, o jei mirtų anksčiau, tai jo pašalpgaviam. Asmuo pasirinkęs šį apraudos certificate ne tik apraudžia savo gyvybę, bet kartu pasirenka vieną iš geriausių taupymo priemonių.

KLASĖJE D—Endowment at Age 60. Šioje klasėje nariais gali įstoti nesenesni, kai 40 metų. Narys reguliariai mokėdamas savo duokles ir sulaukęs 60 metų, gauna tokią sumą, ant kiek apsidraudes. Jeigu jis mirtų prieš 60 metų amžiaus, tai jo apraudos suma išmokama jo pašalpgaviui ar pašalpgaviam.

CERTIFIKATŲ REZERVAI

Dabartiniai Susivienymo narystės certificate turi su rezervais. Po trijų metų mokėjimo jau galima naudotis rezervais.

Pavyzdin, asmuo 18 metų amžiaus įsirašo Klasėn A—Endowment at Age 85 ant \$1,000.00. Daleiskim, jis savo duokles reguliariai moka per 10 metų. Toliau dėl kokios svarbios priežasties (nesveikatos ar nedarbo) negali mokėti. Tuomet jis gali pasirinkti du būdus: išmokėtą apraudą (Paid up insurance) arba pratęstą apraudą (Extended insurance).

Jeigu narys, 10 metų mokėjęs savo duokles, pasirenka išmokėtą apraudą, tai jo certificate yra vertas \$187.00. Jeigu jis mirtų nesulaukęs 85 metų amžiaus, tokia suma būtų išmokėta jo pašalpgaviam. Jeigu jis tokiam stovy sulauktų 85 metų amžiaus, pažymėta suma (\$187.00) būtų išmokėta jam pačiam.

Jeigu narys, mokėjęs per 10 metų, pasirinktų pratęstą apraudą, jo certificate būtų galėję 8 metus ir 185 dienas. Jeigu narys tame periode mirtų, jo pašalpgaviui arba pašalpgaviam būtų išmokėta pilna originalės apraudos suma, būtent, \$1,000. Jeigu jis mirtų bent viena diena vėliau, pratęstos apraudos terminui pasibaigus, tuomet jo aprauda jokios vertės neturi.

Žemiau padėta lentelė skaitlinėmis plačiau parodo certificate rezervus Klasėje A.

Paid Up Endowment Insurance	Assessments Paid to end of	Insurance Extended
\$ 41.00	3rd year	1 year and 209 days
62.00	4th year	2 years and 152 days
83.00	5th year	3 years and 113 days
103.00	6th year	4 years and 91 days
124.00	7th year	5 years and 88 days
145.00	8th year	6 years and 102 days
166.00	9th year	7 years and 136 days
187.00	10th year	8 years and 185 days

Ir taip toliau—iki 66 metų, kol certificate pasiekia pilno subrendimo (Maturity).

Tokia pat tvarka proporcionaliai rezervus turi įstoję kitokio amžiaus nariai ir apsidraudę ant įvairių sumų.

Kas parašyta apie Klasės A certificate, tas tinka ir kitų klasių certificate. Kiekvienas iš jų po trijų metų mokėjimo turi savo vertę ir teikia nariui privilegijas prie savo sumokėtų rezervų.

Iširašęs naujas narys bile kurion Apraudos skyriaus klasėn, lieka pilnateisiu nariu praėjus 30 dienų nuo jo aplikacijos užrekordavimo Centre. Pašalpos skyriuje—po šešių mėnesių.

PAŠALPOS SKYRIUS

Nariai gali kartu įstoti ir pašalpos skyriun. Už \$3.00 savaitinę pašalpą mokama 25c. į mėnesį; už \$6.00—50c.; už \$9.00—75c.; už \$12.00—\$1.00.

Iširašanti nariai kartu ir pašalpon, Lėšų Fondan moka per mėnesį penkis centus ekstra.

JAUNAMEČIŲ SKYRIUS

KLASĖJE A.—Klasėje A priimama nuo gimimo dienos iki 15 metų; metinė mokeskis \$2.20.

KLASĖJE B—20 Year Payment Life. Šioj klasėj nariai mokesčius moka per 20 metų. Po 20 metų mokėjimo certificate būsina pilnai išmokėtas.

KLASĖJE C—20 Year Endowment Juvenile Certificate (20-ties Metų Endowment Juvenile Certificate). Klasės C apraudos certificate pažymėta suma išmokama po 20 metų mokėjimo, jeigu narys yra gyvas. Šis certificate yra gera taupymo ir apraudos kombinacija. Puiki investavimo rūšis. Turi "cash values", "paid up insurance" ir "extended insurance".

KLASĖJE D—Whole Life Juvenile Certificate (Viso Gyvenimo Jaunamečių Certificate). Šis certificate taip sutvarkytas, kad jaunamečiui pasiekus pilnametio amžiaus, nereiks daryt jokių permajų premijų mokėjimo. Duoklių rata pasiliks ta pati visą nario gyvenimą. Čia taip pat galima turēt "cash values", "paid up insurance" ir "extended insurance".

Iširašant vajuus laiku įstojimo duoklės nereikia mokėti.

ORGANIZATORIAMS INFORMACIJOS

- Kiekvienas į Susivienymo narius kandidatas turi išpildyti aplikaciją ir atsakyti į visus klausimus, taip kaip tie klausimai sustatyti.
- Aplikacija turi būt išpildyta rašalu—ink, bet ne paišeliu.
- Kandidatas "Aplikanto Pareiškimą" turi pasirašyti prie liudininko, atžymint pasirašymo datą.
- Reikalinga praktikuoti, kad naujų kandidatų aplikacijos būtų priimamos kuopos mėnesiniam susirinkime ir kandidatai būtų supažindinti su kuopos nariais ir tt.
- Kaip greitai kandidatų aplikacijos, sulig reikalavimu esti sutvarkytos, jas reikia kuo greičiausiai siųsti Susivienymo Centru.
- Kandidatų aplikacijos visados turi būti užliudytos kuopos valdybos, kaip to reikalauja aplikacijos forma No. 1137 ir tik tokio numerio aplikacijos forma bus priimtina ir privalo būti vartojama.
- Susivienymo nariai, kurie turi senuosius certificate ir norėtų apraudą padidinti, tai tą gali padaryti, t. y. laikyti seną certificate ir gauti bile klasėje naują certificate. Tą darant, turi išpildyti aplikaciją, būti daktaro egzaminuotu ir atlikti viską, kaip ir naujam kandidatui. Bet tokiu nario aprauda negali būt didesnė kaip \$2,000.00.

8. Yra atsitikimų, kad Susivienymo narys-narė veda arba išteka už nelietuvių tautybės asmens. Tokios maišytos šeimos ir jų vaikai gali būti priimami Susivienymam.

LIETUVIŲ R. K. SUSIVIENYMAS AMERIKOJ

P. O. BOX 32 (73 E. South St.), WILKES-BARRE, PA.

MOTERYS-MERGINOS!

Atsišaukimas į visas mergaites ir moteris, nepriklausančias prie vienintelės lietuvių katalikių moterų fraternalės organizacijos Amerikoje — MOTERŲ SAJUNGOS.

Sausio 1, 1940, Moterų Sąjunga paskelbė generalinį naujų narių vaju, kuris tęsis per šešis mėnesius, iki liepos 1, 1940. Kad sutrauktų visas mergaites ir moteris prie šios prakilnios ir naudingos organizacijos, padarytas didelis finansinis palengvinimas: laike šio vaju bus priimamos mergaitės ir moteris be jokio įstojimo mokesčio.

Moterų Sąjunga yra vienintelė lietuvių katalikių moterų organizacija Amerikoje. Ji teikė narėms apšvietą, pašalpas ir pomirtines. Narės priimamos į Pašalpas ir Pomirtines skyrius nuo 16 iki 40 metų; vien į Pomirtinių skyrių nuo 16 iki 50 metų; į Apšvietos skyrių nuo 16 metų. Taipgi randasi jaunamėčių skyrius ir kurį mergaitės priimamos nuo 6 iki 16 metų.

Moterų Sąjunga taipgi išleidžia savo mėnesinį žurnalą "Moterų Dirva", kuriame teikia gražių raštų ir patarimų savo narėms.

Vieną žodžiu, priklausyti prie "Moterų Sąjungos" yra garbė ir malonumas. Todėl, nuosirdžiai kviečiu visas nepriklausančias mergaites ir moteris spiestis po Moterų Sąjungos vėliava, prisirašyti prie Moterų Sąjungos laike dabartinio naujų narių vaju.

Dėl platesnės informacijos apie Moterų Sąjungą, apie kuopas, mokesčius ar tam panašiai, prašom kreiptis prie M. S. centro raštininkės M. Vaičiūnienės, 1927 So. 49th Ave., Cicero, Ill., arba prie manęs, 17403 Quincy Ave., Detroit, Mich. Užtikrintas greitas atsakymas.

Elžbieta Paurazienė, ALRK Mot. Są-gos c. pirm.

FOREST CITY, PA.

Independent Klubo Susirinkimas

Ivyks sausio 28, 1940 m. parapijos salėje, tuojau po sumos. Susirinkimas metinis. Kviečiu visus narius ir nares į susirinkimą, nes turėsime nustatyti planą ateinančioms metams, kad valdyba žinotų narių norus ir pagal juos veiktų.

Klubo Valdyba

ENJOY THE BEST BUY IN RYE! Pilyn vertės... sutaisymo, skonio ir pilno 100 proof! Dėl tiesioginio gėrimo ar maišymo. Pirk FOUR KINGS šiandien! 80c per 1.55. BEST SELLING RYE IN PENNA! Kasko Distillers Products Corp., Phila., Pa.

CHICAGO, ILLINOIS

Bendras Lietuvos Nepriklausomybės Minėjimas

Lietuvos Nepriklausomybės šventei minėti susiorganizavo Chicagoje bendras ir sudėtingas komitetas iš virš 50 asmenų. Ekzekutyvė komiteto Taryba sudaryta iš 20 žmonių. Šis skaitliu narių nustatytas tam, kad simbolizuoti Lietuvos Tarybą, kuri paskelbė Lietuvos Nepriklausomybę vasario 16 d., 1918 m. Į Tarybą įeina laikraščio redaktoriai, visuomeninių organizacijų ir profesinių draugijų atstovai. Komiteto garbės pirmininku pakviestas Lietuvos konsulas P. Daužvardis.

Parngimas numatomas vasario 18 d. po pietų, didelėje salėje, su reikšminga ir įvairia programa, kurios sudarymui išrinkti muzikai ir patyrę specialistai.

Svėnte Susiinteresavęs Jaunimas

Komiteto organizavimo susirinkime, kuris įvyko sausio 11 d., Lietuvos Konsulato patalpose, dalyvavo "Birutės", "Pirmyn", Vyčių ir parapijinių chorų atstovai, taip pat ir Amerikos Lietuvių Dienos Komiteto delegacija, kuri užtvietė susiorganizavusį Lietuvos Nepriklausomybės Dienos Komitetą dalyvauti ir paremti jų ruošiamą sporto ir muzikos rengimą vasario 4 d., Cicero Stadiume. Susirinkimas jaunųjų lietuvių parengimą užgyrė ir visokeriopą paramą pažadėjo. Susirinkime iš viso dalyvavo virš 70 asmenų.

\$40.00 Darbo Pradžiai

Komiteto darbo pradžiai ir telegramams Lietuvui sudėjo ir išdėtininkui Teisėjui Zuriui įteikė \$40.50. Šią sumą suaukojo sekamieji: po \$5.00: Teisėjas Zuris ir adv. Grish; po \$2.00: kun. I. Albavičius ir dr. A. Rakauskas; po \$1.00: kun. J. Mačiūnionis, dr. S. Biežis, J. Rakštis, kun. A. Linkus, Wm. Sebastian, adv. C. Chesnul, E. Pužauskienė, adv. A. Olis, A. Pocius, adv. C. Kal, J. Andrusis, S. Šimulius, A. Bacevičius, B. Nenartonis, J. Kalėdinskas, kun. J. Paškauskas, M. Vaidyla, J. Brazaitis, L. Šimutis, L. Chinston, A. Kumskis, K. Sriubienė, J. Mickeliūnas, P. Čižauskas, adv. K. Savickas, B. Pivariūnienė; Pr. Bastis 50 ct.

Užsimojimai Dideli

Komitetas yra užsimojęs sudaryti tokią programą, kuri pilnai atitiktų Lietuvos Nepriklausomybės 22 metų sukakčiai ir grįžusios sostinės Vilniaus pasveikinimui. Rap.

DU BOIS, PA.

1940 m. sausio mėn. 18 d. Sv. Juozapo par. choro vedėjai, p-lei M. Gudinaitei.

Miela Maryte, Priėš savaitę, lankydamu mūsų Seseles DuBois'e, turėjau progos išgirsti jūsų vedamą parapijos chorą giedant bažnyčioje. Sveikinu jus už toki uolų darbštumą lavinant chorą giedoti taip gražiai ir neklaidingai liturgišką giesmes. Ypatingai gėrėjau si vyrų kvartetu, kuris taip pamaldžiai ir meniškai išpildė Šv. Kazimiero kompoziciją "Omnes Dies dic Maria". Džiaugiuos, kad jūs savo muzikalius gabumus panaudojate tokiam gražiam tikslui—garbinti Aukščiausiąjį. Darbuokitės taip ir toliau ir lai Dievas palaima lydi jus siekiant tobulumo muzikos srityje. Didelė garbė taip pat priklauso choristams, kurie su tokiu pasišventimu ir ištervė dalyvauja praktikose ir lavinasi taip gražiai giedoti. Be jų gerios valios, žinoma, jūsų pastangos būtų be vaisių. Tat, bravo jums ir jiems! ir linkiu, kad augtumėt ir stiprėtumėt, o savo maldingų giedojimų keltumėt žmonių širdis prie Dievo. Žada-

me atsilankyti jūsų parapijon jubiliejaus metu. Tada galiu būti užtikrinta, kad išgirsim chorą visoj jo galybėje ir grožyje. Girdėjau, kad žada atvažiuoti ir daugiau svečių iš Pittsburgho. Pastebėjau, kad choristai priklauso prie Vardo Jėzaus draugijos ir kad laike ankstyvųjų Šv. Mišų priėmė Šv. Komuniją in corpore ir grįžo į bažnyčią giedoti sumą. Pasigerėjau girtinu šios draugijos papročiu bendrai kalbėti Vardo Jėzaus Litanią bažnyčioje.

Teatlygina jums Viešpats! Jums visų geriausio linkinti,

Motina M. Aloyza

Šv. Pranciškaus Vienuolynas, Mt. Providence, Pittsburgh, Pa.

Koras Rengia Operetę

Ateinantį sekmadienį, sausio 28 dieną vietinis didysis choras statys scenoj operetę "Sidabrinė Kurpelė". Vadovaujantis roles vaidins Pilypas Vailionis ir Gertrūda Laukaitytė. Be jų, šioj operetėj vaidina 30 asmenų. Tikimasi, kad šis veikalas pasiseks nepaprastai, nes veiks visi (200) tikiečių išplatinti. V. P. G.

PHILADELPHIA, PA.

Philadelphiečių Dėmesiai

Čia dabar ponios Helenos Kazakauskienės vadovystėj, Šv. Jurgio parapijos moterų-veikėjos uoliai pradėjo darbuotis tam, kad parapijos naudai suruošus puikų, sekmingą balių. Šis balius įvyks "Lietuvių Muzikalėje Svetainėje", prie Allegheny Ave. ir Tilton St. užgavėnių vakarą, vasario 6-tą.

Visiems vertėtų tą pramogą remti. Jurgietis

Naujas Profesionalas Kazys Ramonas

Pastaruoju laiku čionykščiam labai pavyzdingam jaunam viengėnčiui, Kazui Ramonui (Ramanaukui) suteikė laidotojo—"undertaker'io" laisnį.

Šis jaunas profesionalas (K. Ramonas) yra tikru broliu daktarui Ant. Ramono (Ramanaukui) turinčio moderniškai įrengtą savo dantistikos ofisą, 2657-59 E. Allegheny Ave. (N. W. Cor. Edgemont St.), Phila., Pa. Congratulation!... K. V.

WATERBURY, CONN.

Antras Metinis Vaizbos Buto Pasilinksminimas

Sekmadienį, sausio 14-tą, Lietuvių Vaizbos Butas turėjo antrojo metinį pasilinksminimą.

Nežūrint lietingo oro publikos dalyvavo per 600. Buvo senų ir jaunų ir visi linksmi praleido laiką.

Prie šio parengimo prisidėjo Vaizbos Buto Auxiliary, radio choras ir radio programos komitetas.

Programa buvo labai marga. Kalbėjo Petras Krugelis, Mrs. J. V. Lasky, Jonas Daugėla, dr. F. Aukštikalnis-Hill, dr. J. Zemans, dr. J. Stanislovaitis, adv. A. Bronskis, mokytoja Fr. Magulaiytė, Ant. Pinkevičius ir mokytoja Mrs. H. Maloney.

Dainų ir muzikos programą išpildė Vaizbos Buto choras; Hartfordo svečiai: solo—M. Pranaitis; Skit—B. Dumšas ir J. Makauskas; gitaromis—Makarevičių sesutės; dainavo Stulginskų šeima; clog šokis ir dainos—Ramanaukaitės; accordion solo—Povilas Vaičaitis; komedija—Vinckus ir Onutė; Zylophonist solo—Ant. O'Bright; kvartetas—Misses Petrauskas, Povilaitis, Adams, Wolf.

Ceremonijų vedėju buvo Ernestas Mažeika; introdukcijų—E. Mažeika ir dr. M. Aukštikalnis-Hill; programos vedėjai—J. Smitkus ir S. Lukas. Šokiams grojo Merry Makers orkestras. Rengėjai dėkoja visiems rėmėjams ir gausingai publikai.

Korespondentas

PITTSBURGH, PA.

Kortų Vakarėlis

Štai jau pradėtas didis sesučių darbas—Akademijos statyba. Džiaugsmas visiems lietuviams ir mūsų apylinkėms ir kitų valstybių. Lietuviai nesnaudžia, bet stipriai varosi į priekį.

Kad palengvinti sesučių sunkią naštą Šv. Pranciškaus Rėmėjai rengia didelę "card party" ir deda visas pastangas, kad pelnas būtų kuo didžiausias. Bet nėr abejonės! Juk Lietuvių Piliiečių Klubo nariai be jokio atlyginimo duoda mums salę ir uoliai remia mūsų darbą. Didžiai gerbiamoji dvasiškija ragina savo parapijonus, duoda patarimus, kad tik pelnas padidėtų.

Tai yra viena tokia diena metu—vasario mėn. 4 d. Piliiečių Klube. Prašome visų. Rengėjai

Pranciškonų Vienuolyno Rėmėjų Darbuotė

Sausio 28 dieną, tuojau po paskutinių Šv. Mišų, kurios pasibaigs apie 12-tą vidurdienį, visi Šv. Pranciškaus vienuolyno rėmėjai, o ypač valdyba ir darbininkai, susirinks pas Sesutes, 2112 Sarah St., S. S. Svarstysitės "Kortų vakarėlio" programą, kuri bus vasario mėn. 4 d., Lietuvių Piliiečių Salėje, 1721 S. Jane St.

Svarbūs reikalai, todėl prašom visų susirinkti. Valdyba

LIETUVIŲ AUKOS LIETUVIAMS

LIETUVOS KONSULATAS CHIKAGOJE šiais metais gavo ir šiuo skelbia sekamas aukas: Chicago, Ill., Garfield Park Lietuvių V. ir M. Pašalp. Klubas per C. Medalinską... \$10.00 Aleks Dabulskis... 10.00 Žagariečių Klubo nariai sudėjo 24.00

Šią auką Konsulatui pristatė pp. M. Mieravičienė ir R. Sniukas. Klubo skelbtam aukotojų sąraše buvo praleista F. Ambrozio \$2.00 auka.

Chicago Lietuvos Dūonkepių Sąjunga, per pirm. M. Narvidą... 50.00 Adv. Charles V. Chesnul... 5.00 ALRK Federacija, per centro sekr. L. Šimutį... 600.00

Chicago Lietuvos Suvalkiečių Dr-ja, per S. Piliiecką... 5.00 Simonas Piliackas... 2.00 Tėvynės Lietuvos Mylėtojų D-ja per J. Valonį... 10.00

Lietuvių Kėstučio Pašalp. Klubas, per J. Sholtman... 15.00 Klubo nariai sudėjo... 12.00 SLA 134 Moterų kp., per K. Katkevičienę... 50.00

Šią sumą sudarė: kuopos bunco party pelnas \$35.00; iš kuopos izdo \$12.00, ir po \$1.00: O. Pluskienė ir K. Heimanienė.

Chicago Lietuvos Universiteto Klubas... 56.00 Ši suma buvo surinkta lietuvių studentų Vilniuje susilpimui per klubo suruoštą pramogą.

J. Andriulienė surinko ir pristatė... 5.00 Šią sumą sudėjo: S. B. Kemaiko \$2.00, likutis už bazaro likusius daiktus \$1.50, F. J. Savickas \$1.00 ir J. Andriulienė 50c.

Aemo, Wyoming, Povilas Kaita per "Vilnius" adm... 5.00 Rockdale, Ill., LRKSA 204 kp. per sekr. A. Stogienę... 55.00

Ši suma yra pelnas likęs iš kuopos Vilniaus naudai suruoštos kortavimo pramogos. Sharon, Pa. LDS. 107 kuopa, per fin. sekr. M. Bakšną... 5.00 Athol, Mass. Amerikos Lietuvių Piliiečių Klubas, per pirm. K. Marcinkevičių ir izd. A. Vaitėkūną... 25.00 Dominikas Matulis... 5.00

Viso aukų... \$949.50 Visos Konsulate gaunamos aukos bei dovanos siunčiamos tam, kam jos yra skiriamos. Aukų ir dovanų gavėjai jau pradeda atsiliepti ir reikią savo nuosirdžiausios padėkos geriausiems rėmėjams.

LIETUVOS KONSULATAS 100 E. Bellevue Pl., Chicago, Illinois.

Architektiškai

Architektas šliuris turi šaunią žmoną. Ji ir šiandien tokia pat graži, kaip ir prieš dešimtį metų. Tik tam grožiui reikia daugiau laiko.

Kartą jis eina į teatrą. — Ona, ar tu jau pasirošus? — Po penkių minučių! — Dar vienas klausimas? — Prašau! — Ar tu dar tebesitinkuoji, ar jau dažymus atlieki.

DRAUGIJOS VILNIAUS KRAŠTUI REMTI ATSIŠAUKIMAS

I viso pasaulio lietuvius krepiaši Draugija Vilniaus Kraštui Remti, kviesdama ateiti į talką padėti atkurti mūsų didįjį Vilnių ir Vilniaus kraštą, kurie po 19 metų vergijos grįžo prie Lietuvos.

Ivairiomis progomis bus dar galimybių kalbėti apie daugybę darbų, kurie laukia rūpestingą šeimnininko Vilniuje ir Vilniaus krašte—daug reiks metų ir pastangų, ligi užgys Vilniaus žaidos, ligi jis sutaps su Lietuvos kūnu, kaip jo nebeatskiriama dalis. To darbo ir tų pastangų reikalaujama iš kiekvieno Lietuvos piliečio ir iš kiekvieno Lietuvos išeivio, nežūrint į tai, kur jis gyvena.

Lietuvos žmonės daug kartų patyrė išeivijos paramą—Amerikos lietuviai sugebėjo gražiai susiorganizuoti ir per savo didžiulius ir tvarkingai pastatytus organizacijų centrus dažnai tiesė Lietuvai duosnią savo ranką ir kitais būdais gynė Lietuvos reikalus. Šiandien, atgavus Vilnių, Lietuva laukia iš savo užjūrio brolių ir seserų gyvos pagalbos.

Draugijai Vilniaus Kraštui Remti vadovauja energingi Lietuvos krašto mylėtojai. Draugijos garbės pirmininkai J. Tubelien, Dr-jos pirmininkas Valstybės Tarybos narys Dr. J. Navakas ir visi Dr-jos Valdybos nariai karštu atsišaukimu kreipiasi į užjūrio Lietuvos išeivius: kviesdami susiburti ir dar kartą parodyti savo sutartinę pagalbą Tėvynei ir darbingumą.

Jų atsišaukimas yra toks: BRANGŪS TAUTIEČIAI!

Ilgai lauktas Lietuvos Tautos

siekimų įvykdymas galop virto realybe. Mūsų sostinės Vilniaus ir jo Krašto okupacija pasibaigė.

Lietuvių Tauta grįžo į savo amžinąjį ir senąjį sostinę Vilnių, kaip tikras jos šeimnininkas.

Sunki 19 metų lenkų okupacija yra skaudžiai sužalojusi mūsų sostinę ir Vilniaus Kraštą.

Visai Lietuvos Tautai reikė ilgu metų ir didelių pastangų, lenkų padarytas kraštui žaizdas išgydyti ir atitrukusių nuo Laisvos Lietuvos gyvenimo Vilnių ir Vilniaus Kraštą įjungti į gyvosios Lietuvos Tautos buitį.

Tautiečiai! Mes gerai žinome, kad išeivija visuomet buvo ir yra jautri savo Tautos reikalais. Ji niekuomet nebuvo nutraukusi ryšių su Lietuvos gyvenimu. Laisvosios Lietuvos Tautos rūpesčiai ir siekimai buvo lygiai ir mūsų išeivijos rūpesčiais ir siekimais, ji ėjo žingsnis į žingsnį su visa Lietuvos Tauta. Taip jausdama, mūsų išeivija daug yra padėjusi Lietuvai.

Šiandien Lietuva, atgavusi Vilnių ir jo Kraštą, deda daug pastangų Vilniui ir Vilniaus Kraštui padėti. Jos darbininkai, ūkininkai, prekybininkai, pramonininkai ir valdininkai, nežūrint sunkių ištiekukio Europoje karo padarinių, aukoja Vilniečiams ir Vilniaus Krašto paramai net kelių dienų savo uždarbį. Yra žmonių, kurie aukoja keleriopai daugiau.

Žinome, kad mūsų išeivija jau pradėjo didįjį Vilnių ir Vilniaus Kraštui paramos vaju.

Tikime, kad ji, dalyvavusi Lietuvos atstatyme ir įsikūrimė, or-

ganizuotai prisidės ir prie Laisvosios Lietuvos pastangų sugrąžinti lietuviškąjį Vilnių ir jo Kraštą atkurti.

Tautiečiai! Padėkite Lietuvai ir šį kartą!

Aukokite savo dienų uždarbius, o kas gali ir daugiau Vilniui ir Vilniaus Kraštui paremti.

Lai nelieka nei vieno darbininko, nei vieno ūkininko, nei vieno pramonininko arba šiaip išeivio, kuris pasilikytų neprisidėjęs prie Vilniaus ir Vilniaus Krašto paramos!

Draugijos Vilniaus Kraštui Remti Garbės Pirmininkė Jadvyga Tubelienė, Pirmininkas Jonas Navakas, Vicepirmininkas agr. Stasys Jakubauskas, Išdinininkas Marcelė Kubiliūtė, Sekretorius adv. Jokūbas Goldbergas; Nariai: Vladas Tiškus, Pranciška Pikčilingienė, Jonas Vilkaitis, kun. V. Mielaska; Kontrolės Komisija: Felicija Bortkevičienė, Antanas Mačiūka, Juozas Papeckys.

Kaunas, 1939 gruodžio 10 d.

DETROIT, MICH.

Susirinkimas

Sausio 29 d. įvyks Kat. Federacijos 4 skyriaus mėnesinis susirinkimas Šv. Petro parapijos bažnytinėje svetainėje.

Prof. K. Pakšto Prakalbos

Dienos rytuja greitai, bemačiant ateis ir vasario 9, kurioje Detroito lietuvių katalikai turės progos išgirsti prof. K. Pakšto kalbą apie Lietuvą, apie Vilniaus padėtį ir tt. Tadgi, lietuvių katalikai, pasidarykite susipratę, skaitlingai dalyvaukite prakalbose. Volungėlis

NAUJI TEATRUI VEIKALAI

TIK KĄ IŠĖJO IS SPAUDOS NAUJI KUN. J. K. MILIAUSKO

VEIKALAI SCENAI

I. DAINŲ IR JUOKŲ JOMARKAS Farsas Viename Akte

Veikalas kupinas rithtinių juokų, nepaprastų špou ir žavėjančių dainų. Vaidinimas gyvas ir begalo juokingas. Vaidina septyneta asmenų, pritariant vyrų chorui. Užima visą valandą suvaidinti.

Štai kokios dainos šiame veikalė: 1. Sveiki Drūti; 2. Šalin! Šalin! (muzika "Drinking Song"); 3. "The Student Prince"; 4. Blynai, Bulviniai Blynai (muzika "Vieni, Vieni"); 4. Išėjo Tevelis į Mišką; 5. Lai Gyvuoj! Nauji Laikai (muzika "Song of The Vagabonds"); 6. "The Vagabond King"—Valkutė Karaliumi; 6. Oi, Kaip Liūdnas Man Likau (žargonas); 7. Blusa (muzika "Funiculi Funicula").

Kaina 40 centų; imant nemažiau kai 8 egzempliorius—25c.

II. KOMEDIJOS

1. PONAS TŪZAS IR PONAS ARBŪZAS. Trumpas, bet labai juokingas veikalėlis, atvaizduojantis šių laikų keliaujančių pardavėjų gudrumą, kuriam kartais būna kliūčių. Suvaidinamas į penkias minutes. Vaidinime dalyvauja trys asmenys.

2. ABRAOMAS IR RAULAS. Su žydu scenoje visuomet yra juokų. Šis dialogas yra nepaprastai juokingas. Suvaidinti užima septynias minutes.

3. SUPRADENTAS IR JO GENGĖ. Veikalėlis atvaizduoja du skirtingus darbininkų tipu. Jų "darbu" scenoje, tai tikrai reikia kvatotis. Suvaidinti galima į dešimt minučių. Vaidina trys asmenys.

Visos trys komedijos išspausdintos vienoj knygutėj.

Kaina 35 centai; imant nemažiau kai 4 egzempliorius—25c.

III. AMERIKOS KAIMO MOKYKLA

Farsas Viename Akte

Tai veikalas pilnas puikiausių juokų, gyvų dainų ir netikėtų špou. Nuo pat veikalo pradžios iki pabaigai tik juokis, juokis ir juokis... Tokia mokykla tesiranda tik pakykėlio vaiko vaizduotėje, todėl ir vadinam šį veikalą farsu. Vaidinimas užima visą valandą. Vaidintojų septyneta.

Dainos šiame veikalė: 1. Pavasaris (muzika "Let's All Sing Like The Birdies Sing"); 2. Baigelach (žydiška); 3. Fain Amerikonas (žargonas. Muzika "Norui Miego, Saldaus Miego"); 4. Juokai (muzika "There is a Tavern in the Town"); 5. Kareiviai (muzika "There's Something About a Soldier").

Kaina 45 centai; imant nemažiau kai 7 egzempliorius—30 centų.

Užsakymus siųskite:

"GARSO" ADMINISTRACIJA

73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Penna.

OUR GIRLS

By EVE A. LUKAS

FORWARD WITH L. R. C. ALLIANCE OF AMERICA

In order to contribute my share to the splendid work that is being done at present here in Chicago by the way of the weekly radio broadcasts in behalf of the L. R. C. Alliance of America over radio station W. S. B. C. on Tuesday evenings at 8:20 P. M., I am taking the liberty to digress from my usual custom of glorifying our girls this week and ramble on in a more or less general way. Those of us who are active in an official capacity, may it be only in a small way, not only realize the necessity of these periodic "revivals", as we may call them, but also acknowledge real appreciation to all of those who are taking part in these affairs. As members of the L. R. C. Alliance of America, we all, no doubt, realize that the value of our individual membership depends upon the strength of the organization and, in turn, of course, the strength of the organization again depends upon its membership. Thus, it requires at all times a building up program that must never relax and must have as its foundation the enrollment of new members, not only to replace those who pass on, but to reinforce the organization as a whole to keep pace with the even progressing times of tomorrow.

We are proud of our Fraternal Organization, and as President of our Chicago "Feminine Fancies", Chapter 117, it certainly is a source of inspiration to meet so many of our members intimately each month and as a whole to find them loyal and enthusiastic in every respect, and credit to the Lithuanian Roman Catholic Alliance of America.

This, no doubt, speaks well of the soundness of the organization, but unfortunately it requires some additional effort from time to time to guarantee progress. And it is with that in mind, that I'd like to pay tribute to those who have during the past few weeks and others who will in the future give their time and energy, in furthering the cause of our organization at these weekly radio broadcasts in Chicago.

In the first place, I'd like to compliment Mr. Joseph A. Mickeliunas, who as director of these broadcasts has carried on so splendidly where I left off. Only those who have actually directed programs of this nature can even begin to realize the seriousness of this responsibility. Radio work has given me much pleasure and satisfaction; it has also brought many disappointments and many disillusionments. The fifteen minutes broadcast time is nothing compared with the time required for planning and arranging these broadcasts. As a reward we crave appreciation, at least some occasionally.

but let me warn those of you anticipating to "Go on the Air", prepare yourself to be satisfied with very little. However, Mr. Joseph Mickeliunas, congratulations to you!

And then there are those men who have taken time away from their business and have given talks these past few weeks. They are: Mr. Leonard Simutis, President of the Center LRCA; Dr. A. Rakauskas, Alliance Head Medical Examiner; Mr. Ig. Sakalas, Chicago District Secretary; Mr. J. Rakstis, Boy Scout Organizer, Att. J. Grish, Town-of-Lake Chapter Financial Secretary; and Rev. Paškauskas, Spiritual Adviser of the Rose-land Chapter, and there will be many more in the future who will contribute their part.

Let's give them a round of applause; they deserve it, and as a reward for their efforts let's supplement their messages over the air with individual encouragement by boosting the Lithuanian R. Catholic Alliance of America to our many friends whom we'd like to have join us.

Yes, girls, I couldn't very well close without just a word to you members of the "Feminine Fancies". This applies to us as well and while I like to reserve most of my comments until next Tuesday, January 30, when I have been honored with the opportunity to talk over W. S. B. C., I'd like to have every one of you ask yourself these two questions:

- 1. Why can't we double the membership of our "Feminine Fancies", Chapter 117?
2. What can we do to promote additional chapters in Chicago?
And to all of my other girl readers: Why don't you start a chapter something like the "Feminine Fancies"?

I'll be saying "Hello" next Tuesday...
SIDNEY MALINAUSKAS RESIGNS
We are sorry to announce the resignation of Miss Sidney Malinauskas as recording secretary of the "Feminine Fancies". We have not only found her a capable girl, but she really has done a great deal for the "Feminine Fancies" in keeping records and especially taking care of the "Feminine Fancies Book of Memories" when Ann Berneckis left off.

We're sorry to see Sidney drop office but are glad to hear her assure us that she will be always interested and take part in "Feminine Fancies" as much as her time will allow. Miss Marty Sucilla will succeed Miss Malinauskas and we are confident that she will make a mighty fine secretary.

January 18, 1940
Dear Feminine Fancies,

The Elizabethan actor in early times told who he was, why he was there, where he was going, etc. At one time the custom of the writer was to begin with description. But technique has its progress and its changes. To-day, readers dislike description. As a result, description is out of fashion. Then, too, we insist that dialogue in modern writings should be closer in the actual speech of the people. It should not be of literary language but of everyday speech. One does not encounter a character who speaks like a book. In real conversation, very few speeches are complete and in finished sentences. The structure of the sentence is simple. Form has been stressed more than content

SPARKS FROM JOHNNY USDAVIN

IMAGINATION

I read a story the other day about a man who became a leader in industry. As many others, he started as a poor boy; now he is worth several millions of dollars. One point stood out in the story of this man.

From the very beginning, he imagined himself as he wanted to be, not as he was. He dared to dream. His will, his courage, his energy, were all directed toward his goal.

Never did he think of himself as a failure. Never did he permit the condition in which he found himself to discourage him. Never did he let the thought occur to him that his life was going to continue in a rut.

By the strong power of his imagination, this man rose to success. The man in this story is Henry Ford.

From a beginning as a mechanic with a new invention to give America and the world a new improved mode of transportation, Henry Ford made his start.

He had to borrow the money needed to carry on. That takes courage. Many so-called friends, lacking in imagination, turned him down. Some with vision

gave him what they could. He struggled until he had enough to proceed with his first model "T" Ford Automobile. The rest is history.

Henry Ford stands today one of the most successful men in the country. A leader in his field and monument to her power of man's "Imagination".

It is men of this type with vision who have built cities and have turned deserts into Harvest lands. It is they, great dreamers of the world, who have given us the electric light to overcome darkness, rapid modes of transportation to overcome distance, and the telegraph and radio to overcome time.

They imagined a new world! They went forward and created as world as they dreamed it should be! In doing so, they opened the way for later dreamers to carry on the great work they had begun.

So, imagine yourself as you want to be. Remember above all else, that as long as you are exerting every effort to succeed, you are on the way to success. Use your imagination and let it inspire you to go forward. Onward to success.

SPORTS
By: F. J. KATILIUS
Illustration of a basketball player and a tennis player.

G AND M MILLERS DOWN LITS

In a fourth period splurge the G and M Millers of Wyoming overcame a six point lead the Lits held at the close of the third period.

The game was close all the way, the lead shifting back and forth till the final period, when the Lits lost Butkus their star guard on personal fouls. Without Butkus the defense fell apart and the Millers romped to a 40 to 32 victory.

Dworske the Millers giant center scored 14 points for the victors, while Butkus was outstanding for the Lits with 8 points.

Table with columns: Player Name, G, F, Pts. Lists players like T. Konieski, L. Lisoscy, F. Yencharis, J. Butkus, J. Ausura, Patsey, Dombrowski, and totals.

AMSTERDAM, N.Y. LITHS SEEKING GAME IN WYO. VALLEY

The American Lithuanian Club basketball team of Amsterdam, N. Y. are playing in DuBois, Pa. on the 3rd of February and in Binghamton, N. Y. on the 4th and would like to arrange a game in Wyoming Valley for the 2nd of February.

The ALC is considered the leading team of Northern New York and is composed of all Lithuanians. Last year won 43 out of 51 games. Lost in finals to Cleveland in National Lithuanian Tournament at Cleveland and also lost in finals of Eastern States AAU Tournament at Saratoga to Long Island University by six points. This year have won 18 out of 21 games. Any team in Wyoming Valley wishing to play with this team on February 2nd, please write to manager Bill Mikolaitis, R. D. 2, Amsterdam, N. Y.

LITH BASEBALL LEAGUE PRODUCED MANY PROS

Many Lithuanian youngsters of Wyoming Valley who started their baseball career in the fast Lithuanian Holy Name Baseball League, have found themselves playing professional baseball within a short time.

The Lithuanian League of Wyoming Valley, organized in 1933, has produced more professional baseball players in its seven years of existence than any other league in Wyoming Valley.

In the files of professional baseball, we find the following Liths who have seen action in the Lith League and now as professionals: Frank Marek, with Macon in the Sally League, and Usdavin with Rochester in the International League; both boys played with Miners Mills of the Lith League. Tony Sabol, with Jersey City of the International League and "Toni" Gradaitis, with Ogdensburg of the Canadian-American League; both have seen action with Wilkes-Barre in the Lith League; "Roxy" Wojciechowskas, with Hazleton of the Inter-State League, and Joe Gillis in the Ohio State League; played formerly with Sugar Notch of the Lith League; and Leo Pukas who played with Luzerne in the Lith League is now with Ogdensburg of the Canadian-American League.

LITH NAMED WEST VIRGINIA'S COACH

The big husky Lithuanian blond, Bill Kern, who coached Carnegie Tech's football team to eastern gridiron supremacy in 1938, was appointed head

football coach at W. Virginia University.

Bill is a native of the city of Wilkes-Barre, Pa., and played football at Coughlin High School and Wyoming Seminary before attending the University of Pittsburgh where he was one of the stars and also on the All-American Football Team.

LITH SIGNS PRO BASEBALL CONTRACT

Pete Margie, the Lithuanian beer baron and owner of the Wilkes-Barre baseball club of the Eastern League, has, at last, decided to give a Lith a chance.

Jack Gruzdis, the tall rangy Lithuanian, who hit .360 for Leaksville in the By-State League last year, will be given a chance for the hot corner post on the Wilkes-Barre club this year. Jack is a sturdy boy of Wyoming Valley's Anthracite coal fields.

LITH HOLD LAURELS

Andy Victor, the Lithuanian all around athlete, was crowned with laurels as the best school-boy athlete in the country. Andy who hails from Kingston, Pa., is one of Wyoming Seminary's all time football heroes, baseball, basketball and matmen star. He has won the Mid-Atlantic AAU title, was second at the World's Fair and third in the National YMCA wrestling tournament.

Johnny Usdavin

"PARISH FIVE" QUINTET DOING FINE

DUBOIS, Pa. — The Parish Five, basketball subsidiary of the "omnipotent" DuBois Liths, is rapidly reaching its zenith, and local fans contend history may repeat itself were a few seasons pass.

For the 1939-40 5 contingent is rapidly becoming a menace to the Liths cage supremacy of Northwestern Pennsylvania. It was the present Lith aggregation, then parading under the Parish banner, that toppled their forebearers from the ranks of the champions, a few years back.

The Parish Five constitutes the Lith's "fightin' third-stringers", but local hardwood authorites are prone to believe both deserve equal rating.

G. R. Waylonis

NEWARK, N. J.

A bi-monthly district meeting of the New York and New Jersey District's Knights of Lithuania was held, Sunday, January 14, in Holy Trinity Parish Hall, Newark. In spite of the inclement weather, more than 150 delegates and guests from the 11 councils comprising the district were present.

Rev. I. Kelmelis of Newark opened the meeting with a prayer, and gave a short talk. Other short talks were given by Rev. M. Kemezis of Jersey City, district and also national spiritual advisor of the Knights of Lithuania; Rev. A. Paulekas C. S. R. of Bronx, New York; also Peter Podgalsky, president of Council 29, Newark, who welcomed the visiting delegation.

Due to the resignation of Mr. A. J. Mažeika of Brooklyn as district president, Mr. W. Kruze of Linden, 1st vice president, was appointed to fill the unexpired term.

Mr. Al. Dobar of Elizabeth, and Mr. Al. Thomas of Maspeth, announced that the recent district dance held in Elizabeth for the benefit of the national centre was a success, and a very substantial profit realized.

A committee was selected to work on plans for the Knights of Lithuania Day to be held sometime during the summer. Those appointed were Charles Bason of Jersey City, Al. Wesley of Great Neck, Peter Podgalsky of Newark, William Kruze of

LIETUVIŲ PROFESIONALŲ BEI DRAUGIJŲ DĖMESIUI

LEIDINYS APIE LIETUVĄ ANGLŲ KALBA

Amerikoje trūksta rimto leidinio apie Lietuvą anglų kalba. Didelis darbas jį parašyti, o dar sunkiau išleisti. Nieks nesima rizikos tokio leidinio spausdinimą finansuoti. Vienas Columbijos universiteto studentas lietuvis ekonomistas magistro laipsniu—Master of Arts—įgyti parašė darbą: "Economic Reconstruction of Lithuania after the World War".

Darbo turinys:
ECONOMIC RECONSTRUCTION OF LITHUANIA AFTER THE WORLD WAR

- I. INTRODUCTION.
1. Historic Background.
2. People.
3. Land and its Resources.
4. Climate.

- II. AGRICULTURE.
1. General Outline and Basis of Reconstruction.
2. Land Reform.
3. Cooperation.
4. Grain Culture.
5. Root Crops.
6. Flax.
7. Dairying.
8. Live Stock.
9. Poultry Farming.

- III. INDUSTRY.
1. General Outline.
2. Textile Industry.
3. Food and Luxury Goods Industry.
4. Timber Industry.
5. Paper and Polygraphic Industry.

- IV. FOREIGN TRADE.
1. Value of Foreign Trade and Trade Balances.
2. Shifting of the Commodities Involved in Foreign Trade.
3. Lithuania's Foreign Trade according to Countries.
a. Trade with the United Kingdom.
b. Trade with Germany.
c. Trade with Soviet Russia
d. Trade with Belgium.
e. Trade with Latvia.
f. Trade with the United States of America.

- V. FINANCE.
1. Currency.

2. State Finance.
3. Public Debt.
VI. CONCLUSIONS.

Kaip matom iš turinio, apimtos visos Lietuvos ekonominio gyvenimo sritys. Man teko susipažinti su tuo darbu, ir, turiu pasakyti, kad jį vertėtų padėti išleisti, nes autorius, savo lėšomis to padaryti negalės. Be pagalbos diplomantams pasitenkinus privalomu skaičiu egzempliorių Universitetui įteikti ir plačios visuomenės veikalas nepasiektų. Tuo tarpu vertėtų ne tik kiekvienam profesionalui įsigyti tokią knygą, bet ir išsiuntinėti bent svarbesnių universitetų ir miestų bibliotekoms. Kad interesas ir paklausa tokiai knygai yra, liudija ne šimtai, bet tūkstančiai laišku, kuriuos gauna konsulatui su prašymais duoti literatūros apie Lietuvą. Gal Profesionalų Draugijos galėtų iš anksto užsakyti savo nariams bei savo valstijos svarbesnių universitetų bibliotekoms, Business Schools, Law Schools ir viešoms (Public) bibliotekoms. Be to, jį bus naudinga ir Amerikos mokyklose besimokantiems lietuviams jaunuoliams, kurie dažnai nori šį bei tą mokykloje parašyti apie savo tėvų šalį. Joje yra apščiain statistinės medžiagos ir ilgas bibliografijos sąrašas knygų apie Lietuvą anglų ir kitomis kalbomis.

Kiekvienas tėvas turėtų šią knygą nupirkti savo sūnui ar dukrai kaip dovaną. Dabar sunku nustatyti tokios knygos kainą, tiek priklausys nuo skaičiaus, kiek bus spausdinta. Dabar ją galima užsisakyti už \$1.50. Čia, žinoma, nėra uždario klausimas, nes bus spausdinta tik tiek egzempliorių, kiek dabar, vėliausiai iki kovo 1 d., bus užsakyta.

Jonas Budrys,
Lietuvos Gen. Konsulas.

P. S. Užsakymus ir pinigų prašau siųsti: A. Simutis, 16 West 75th St., New York City.

"VILNIAUS RAKTAS"

Draugija Vilniaus Kraštui Remti, visus kviesdama savo aukomis prisidėti prie Lietuvos sostinės Vilniaus ir prie Vilniaus Krašto atstatymo, sumanė duoti aukotojams gražius atžymėjimo ženklus. Tie ženklai bus meniška padaryti raktai, kabinami prie atlaso (vyrams), arba prie krūtinės (moterims).

Raktai, kaip mane Vilniuje pa informavo Draugijos Vilniaus Kraštui Remti pirmininkas Valstybės Tarybos narys Dr. J. Navakas, bus trijų rūšių: auksiniai, sidabriniai ir bronziniai, pagal aukos dydį. Vėliau pranešiu, už kokias aukas jie bus duodami. Su raktais bus duodami ir gražūs diplomai, kurie, įdėti į rėmus, visada primins aukotojui, kad jis atliko savo pareigą ir įsimenimo, padėdamas Vilniui ir Vilniaus kraštui atsistatyti.

Diplome bus tokio turinio parašas:
Linden, and Joseph Boley of Brooklyn.

To commemorate the feast of St. Casimir, patron saint of the Knights of Lithuania, the district will hold its annual communion, Sunday, March 3rd, in the Church of the Annunciation, Brooklyn. High Mass will be offered at 11:00 A. M. Breakfast will follow immediately in the parish. In the afternoon, the bi-monthly district meeting will be held, session commencing at 2:00 P. M.

Many other topics of importance were discussed. Closing prayer was said by Rev. M. Kemezis, after which a social and music for dancing was provided by Council 29, Newark, for the delegates and guests. C. V.

VILNIAUS RAKTO LAPAS
Išgirdai savo Tėvų Žemės balsą ir atnešei jai nuoširdžią savo auką. Dėkingi esame jums už Jūsų parodytą savo Tėvų Žemei gerą širdį.

VILNIUS YRA MŪSŲ IR BUS AMŽINAI

Kaip priiminėti pasižadėjimus ir įmokėjimus "Vilniaus Raktui", kaip ir kada Vilniaus Raktas bus išsiųstas aukotojams, bus pranešta vėliau.

Lietuvos žmonės deda didžiausias pastangas padėti Vilniaus kraštui. Kiekvienas aukuoja pagal išgales. Kiti aukuoja žymiai daugiau, negu išsigali—jie net išdėsto savo pasižadėtus aukos sumas keliems mėnesiams, nepajėgdami vienu laiku atiduoti Dr-jos išdui visą pažadėtą sumą. Tas parodo, kad Lietuvos žmonės pergyvena didelį patriotinio susirūpinimo ir pasiaukojimo laikotarpį, todėl su ypatingu dėkingumu priims kiekvieną užjūrio brolių auką ir paramą.

Amerikoje planingam ir tiksliam aukų rinkimo darbui gali padėti ir buvę Vilniui Vaduoti Sąjungos skyriai, kur jie dar nėra likviduoti. Kur jų nebuvo, ten turėtų įsikurti Draugijos Vilniaus Kraštui Remti Skyriai.

K. V-as

DAINUOKIM

"Garsas" išleido vadina mus "SONG SHEETS" su dauguma gražių lietuviškų ir amerikoniškų dainų, kurios yra tinkamos dainuoti bankietuose, krikščynose ir visokiuose suėjimuose. Keturių puslapių 36 dainos. Kaina 5 centai. Imantiems daugiau oridė nuolaida. Užsakykit tuojau.

"GARSAS"
73 E. South St., P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.

FEEN-A-MINT NEW 10¢ SIZE
DABAR—už 10c. galite gauti pagarsėjusį FEEN-A-MINT, skoningą, patikimą kramtomą, liuosuojamą gumą. Paluosuoja užkietėjimą, taipgi galvos skaudėjimą, gesus, nevirškinimą.

VIETINĖS ŽINIOS

RENGIAS PRIE VASARIO 16-TOS MINĖJIMO

Kai kuriose Wyoming Klonio kolonijose jau eina judėjimas kas link Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimo.

Kadangi dabar yra labai svarbu remti dėl karo ir okupacijų nukentėjusius atvaduoto Vilniaus krašto gyventojus, tai ieškoma būdų, kad kartu su Vasario 16-tos minėjimu sukelti pinigų vilniečių šelpimui.

LRKSA 17-ji kuopa savo susirinkime sausio 21-ą tarp kitų reikalų karštai svarstė Vasario 16-tos paminėjimą ir išrinko komisiją tuo reikalu darbuotis. Į komisiją pateko pirm. J. Batvinskis, rašt. Juozas Žebrauskas ir Juozas Mačiulis.

Vietos klebonas kun. J. K. Miliauskas prijaucia nepriklausomybės šventės paminėjimui ir iš savo pusės ketina pasidaruoti, kad kuo geriausia pasisektų.

Pittstono klebonas kun. J. Kasakaitis pats darbuojasi ir kitus uoliai ragina, kad Vasario 16-ta būtų atinkamai paminėta. Berods, vietinis buvęs Vilniui Vaduoti skyrius tuo reikalu irgi jau veikia. Jie ten kas metas rimtai paminėdavo spalio 9-tą ir Vasario 16-tą. Reik manyti, kad šiemet jie dar uoliau pasidarbūs.

Kingstono klebonas kun. J. V. Inčiūra ir kiti vietos veikėjai jau tariasi ir veikia. Kitų kolonijų veikėjai irgi turėtų sukrusti ir kooperuojant su savo klebonais Vasario 16-tą paminėti.

Gyvename istorinį laiką. Vilnius ir jo sritis atvaduoti. Reikia suvargusius vilniečius remti, reikia padėti Lietuvai taip įsistiprinti, kad ateities įvykiai daugiau jos sostinės ir žemių neatplėštų ir nenaikintų.

IS LRKSA 17 KUOPOS SUSIRINKIMO

Sausio 21-ą, švč. Trejybės parap. svetainėje, Wilkes-Barre įvyko 17-tos kuopos susirinkimas.

Pirmin. J. Batvinskis susirinkimą atidarė 12:10 P. M.

Susirinkimas buvo gausingas.

Valdybos nariai išdavė 1939 metų raportus. Iš tų raportų pasirodė, kad kuopa turi 241 pilnamečių narių, 15 jaunamečių, viso 256 narius.

Iš visoko pasirodė, kad kuopoje tvarka yra pavyzdinga. Dėlto kuopa nuolat auga nariais ir veikimas nuolat didėja. Šiame susirinkime šale kuopos ir Susiv. reikalų svarstė Lietuvos nepriklausomybės šventės paminėjimą ir vilniečių šelpimą. Tuo reikalu išrinko trijų asmenų komisiją, kuri kooperuos su vietos klebonu kun. J. K. Miliausku ir rūpinsis nepriklausomybės šventės rengimu.

17-tos kuopos valdybos sąstata: pirmin. Juozas Batvinskis, vice pirmin. Juozas Žebrauskas, prot. rašt. Juozas Jančiūnas, finansų rašt. Bronius Jaškus, išdin. Ant. Skurkys, izdo globė-

jai Matas Bekampis ir Vladas Juknevičius, tvarkdariai Juozas Stankevičius ir Juozas Aušura.

LRKSA 17-TOS KUOPOS NARIŲ AUKOS VILNIECIAMS

Pereitą sekmadienį, sausio 21, LRKSA 17-tos kuopos susirinkime buvo iškelti—Lietuvos nepriklausomybės paminėjimo ir vilniečių šelpimo klausimai. Nariai čia pat parodė savo prijautimą vilniečių reikalams aukomis.

Antanas Zakarauskas paklojo \$5.00; Susiv. Sekretorius Vincas T. Kvetkauskas \$2.00; Juozas Aušura ir kp. pirmin. Juozas Batvinskis po \$1.00. Viso \$9.00.

Tai dar tik pradžia. Pinigai pasiūti LRKSA 4-tos apskrities susirinkime išrinktos komisijos išdėpinkui Juozui Jonckai.

Geriausias užjautimas atvaduoto krašto broliams yra jų šelpimas. Jie laukia mūsų gelbstančių rankos. Neatidėliokime—aukokime dabar.

DAINŲ DRAUGIJOS ŽINIAI

Wyoming Valley Dainų Draugijos susirinkimas įvyks sausio 31, 1940, šv. Pranciškaus parapijos svetainėje, Miners Mills, 8:15 vakare.

Susirinkime įvyks registracija chorų, peržiūrėjimas finansinių knygų ir priėmimas duklių dėl 1940.

V. Lekeckas, pirmin.

KINGSTON

IS LRKSA 1-MOS KUOPOS SUSIRINKIMO

Pereitą sekmadienį, sausio 21, šv. Marijos parapijos svetainėje įvyko 1-mos kuopos susirinkimas.

Dėl nesveikatos kuopos pirmininkui Adolfui Kaduškevičiui neatvykus, susirinkimą atidarė senasis vice pirmininkas Juozas Masonis ir pakvietė naujai išrinktą vice pirmin. Vitalių Lelioką vesti susirinkimą.

J. Kučinskis perskaitė metinio susirinkimo protokolą, kurs priimtas su pataisa, kad į protokolą būtų įtraukti valdybos rinkimų daviniai.

Sekė kuopos valdybos metiniai raportai, kur'e apsvarstyti ir priimti. Iš raportų pasirodė, kad 1-ji kuopa turi pilnamečių narių 289, jaunamečių 19, viso—308.

Perskaitytas Adolfo Kaduškevičiaus raštas, kuriame jis pasiūlė, kad dėl įvairių kitų darbų rezignuoja iš kuopos pirmininkystės. Rezignacija priimta. Inešta, paremta ir nubalsuota, kad Vitalius Leliokas būtų pirmininku.

Inešta, paremta ir nubalsuota, kad Jurgis Jonavičius liktų vice pirmininku.

Paruošti 52-jam šeimui inėsimus išrinkti redaktorius M. Zujus, J. Venslauskas ir J. Jonavičius.

LAI DOTUVIŲ DIREKTORIUS

Nuolatinis pasisekimas ir aukštas mūsų laidojimo koncerno stovis yra geru prirodymu teisingumo ir gero apsiėjimo, taip pat mūsų sugebėjimo teikti inteligentišką, mandagų ir sumanų patarnavimą; jums gi, kurie padarėte visa tai galimu, mes nuoširdžiai dėkojame.

LEO J. SINCAVAGE, 753 Main St., Sugar Notch Wilkes-Barre 2-9639

LEO J. SINCAVAGE

Apskrities atstovų rinkimas atidėtas kitam susirinkimui.

Susirinkimą pirm. V. Leliokas uždarė 4:15 P. M.

METINIS SODALIEČIŲ SUSIRINKIMAS

Metinis šv. Marijos parapijos sodaliečių susirinkimas įvyko bažnytinėje svetainėje, sekmadienį, sausio 21, 1940, po pirmų šv. Mišių.

Po apsvarstymo reikalų, įvyko rinkimas valdybos dėl 1940 metų. Išrinkta sekančiai: pirm.—Marijona Šerkšnaitė, vice pirm.—Mildred Matulevičiūtė, fin. ratš.—Marė Krauzytė, jaun. fin. rašt.—Genov. Agurkytė, prot. rašt.—Irena Kadišiuotė, išdin.—Pralėkaitė.

Altoriaus puošimo komisija: Marė Basanavičiūtė, Juzė Čikanauskaitė, Ona Žilinskaitė, Adelė Agurkytė; Presos komisija: Marijona Šerkšnaitė, Ona Parulytė; Procesijos vedėjos: Paulina Pileckytė, Veronika Balytaitė.

Nutarta ruošti dėl metinio gegužinio šokio, kurs įvyks gegužės 17, 1940. P-lės Paulina Pileckytė ir Matilda Pralėkaitė išrinktos to parengimo vedėjomis. M. V. S.

METINIS ŠV. MARIJOS PARAP. CHORO SOKIS

Šv. Marijos parapijos choras rengia metinį šoki, kurs įvyks pirmadienio vakare, vasario 5-tą, 1940, šv. Jadvygos parapijos svetainėje, Zerbey Ave., Kingston, Pa. Gros Jack Melton's orkestras. Įžanga 35c.

Valdyba šio parengimo kviečia visus atsilankyti ir pasilinksinti. M. V. S.

EXETER BORO

Lietuvių Piliiečių Moterų Klubo Bankietas

Šeštadienį, sausio 20-tą, Lietuvių Piliiečių Klubo moterų skyrius (auxiliary) turėjo linksma bankietą. Dalyvavo 45 klubietės.

Bankietas pajavirintas dainų programa. Ad. Palauskienė sudainavo lietuviškai "O Zuzana", M. Abromavičienė—"Mudu du broliukai", Morta Jučienė—"Trys seselės keliu ejo".

Taip pat buvo šokiai. Klubietės gražiai vaišinosi ir linksmai praleido laiką.

Bankieto rengimo komisijoj darbuosė P. Cibulskienė—pirm., Marė Dambrauskienė, Ad. Palauskienė ir Marė Abromavičienė.

PITTSTON

JUOŽA VAITKEVIČIŲ ATRADO MIRUSĮ

Sausio 21-ą, po paties namuose, 37 Washington Terrace, Pittston, atrado mirusį suvėję Juo-žą Vaitkevičių. Miręs nuo širdies atakos.

Velionis ilgą laiką vedė suvėję dirbtuvę prie Main Street, Pittstone.

Paliko dukterį gyvenančią Jersey City, N. J.

DĖKOJAME

Nukryžiuoto Jėzaus Seserys, Elmhurst, Pa., širdingai dėkoja Wyoming Valley Lietuvių Moterų Klubui už paruošimą gražios Kalėdų pramogos mūsų našlaičiams ir suteikimą jiems gausių dovanų.

Dėkojame Taurų Klubui už prisuitimą našlaičiams drabužių, įrankių amatams dirbti ir kitų reikmenų.

Dėkojame ir p. Klimaičiui iš Scranton už 4 kalakutus paukūtos Kalėdų metu.

Taip pat esame dėkingos Grimailių šeimai už suruošimą "House party", kurio pilną prisuituntę mūsų įstaigos reikalams. Prie progos dėkojame dar ir šiemus asmenims už aukas, kurias įteikė mums per A. Višniauską: Mazonienė \$2.00; M. Savarauskienė \$1.00, A. Simanaitis \$1.00, A. Černiauskienė \$1.00, P. Mašiota \$1.00.

SCRANTON

LRKSA 83-CIOS KUOPOS NARIŲ DĖMESIUI

LRKSA 83 kp. laikys savo reguliarij mėnesinį susirinkimą ketvirtadienio vakare, vasario 1 d., 1940 m., K. of P. svetainėje, Church Ave., prasidedant 7:30 val. vakare.

Susirinkimas bus svarbus, nes bus svarstomi svarbūs inėsimai ateinančiam seimui.

Visi nariai kviečiami atsilankyti šiame susirinkime ir užsimokėti savo dukles.

83 kp. valdyba

PARENGIMAS VILNIEČIŲ ŠELPIMUI

Tuoju po LRKSA 83 kuopos susirinkimo, vasario 1 dieną, prasidės pasilinksminimo vakaras.

Nariai ir visi lietuviai žinote, kad šio parengimo tikslas yra labai svarbus ir vertas didžiausios paramos. Visi geros širdies lietuviai atjaus šį darbą ir visi ateis į šį parengimą, nes žinote gerai, kad lietuviai Vilnių atgavo, bet jame nieko nebuvo ir kad pradėti gyvenimą, reikalinga daug pagalbos.

Taigi, brangūs lietuviai, tikslas yra labai svarbus—šelpiti vilniečius. Nesigalėkime ateiti ir praleisti keletą centelių ir tokiu būdu atlikti savo darbą sėkmingai kuo didžiausią fondą dėl vilniečių.

Parengime bus visokių užkandžių ir gėrimų. Gros geras orkestras lietuviškus ir moderniškus šokius.

Taipgi nepamirškite, kad bus paskutinis parengimas ir paskutinė proga pasilinksinti ir gerai pasiokėti prieš užstojant šventai gėvėnčiai.

Taigi pasimatysime 83 kp. parengime, ketvirtadienį, vasario 1 dieną, K. of P. svetainėje, Church Ave., ir prisidėsime prie brolių vilniečių šelpimo. Įžanga tikta! 25 centai.

Rengimo Komisija

MIRĖ

A. A. ONA SABALIAUSKIENĖ, gyv. 39 Laurel St., Edwardsville, mirė sausio 20-tą, palaidota sausio 23-čią su bažnytinėmis ceremonijomis šv. Marijos parapijos kapuose, Pringle. Liūdesy paliko 10 vaikų, 17 anūkių ir 9 proanūkus. Velionė buvo viena seniausių šios apie linkės gyventojų. Edwardsvillėj apsigyveno 40 metų atgal.

A. A. ANT. RAZUMAUSKAS, 62 m., gyv. 48 Penn St., Kingston, mirė sausio 19-tą, palaidotas sausio 20-tą iš šv. Marijos bažnyčios parapijos kapuose. Paliko 3 sūnus ir 4 dukteris.

A. A. ONA KALSON, 41 m., gyv. 221 Pettebone St., Duryea, mirė sausio 20-tą, palaidota sausio 22-ą iš šv. Juozapo bažnyčios parapijos kapuose. Paliko vyrą, 3 vaikus, 3 brolius ir 2 sekeris.

PARENGIMAI

ŠIE PARENGIMAI telpa dyknių kuopų ir draugijų, kurios spaudos darbus duoda "GARSUI".

NOVELTY DANCE rengia Luzerne šv. Onos parapijos Sodaliatės ketvirtadienio vakare, vasario 4, Ideal Ballroom, 80 Main St., Luzerne, Pa. Įžanga 35c. Gros Ralp Paul orkestras.

DESRŲ VAKARIENĖ rengia LRKSA 28-ta kuopa ketvirtadienį, vasario 1, 1940, Masonio ūžejoj, 231 Bennett St., Luzerne, Pa. Bus geras pasilinksminimas. Gros muzika. Tikietas 35c. Vakarienė nuo 6 iki 12 val.

DVYLIKTĀ METINĖ CARD PARTY IR ŠOKIUS rengia Plymouth's šv. Kazimiero parapijos moterys, ant-radienio vakare, sausio 30, 1940, Brunon Kryger'is ir jo orkestras gros senoviškus ir moderniškus šokius. Bus duodamos dovanos kiekvieno stalo ir "durų" dovanos. Įžanga 50 centų.

PRIESUŽAVENINĖ PASIZMONEJIMĀ IR ŠOKIUS rengia Liet. R. K. Susivienymo Amerikoje 83-čia kuopa, ketvirtadienio vakare, vasario 1-ą, Knight's of Pythias salėj, Church Ave., Scranton, Pa. Pelnas skiriamas Vilniaus srities gy-

ventojų šelpimui. Gros geras orkestras. Įžanga 25c.

METINIUS SOKIUS rengia Kingston šv. Marijos parapijos choras, pirmadienio vakare, vasario 5-tą, šv. Jadvygos salėj, Zerbey Avenue, Kingston, Pa. Gros Jack Melton's orkestras. Įžanga 35c.

NEPAPRASTA PRAMOGA rengia Plymouth's šv. Kazimiero parapijos merginos ir moterys sekmadienio vakare, kovo 31, 6 val. vakaro, parapijos salėj. Bus duodama karšta vakarienė ir žaidimai. Įžanga tik 25c.

PRIESUŽAVENINĖ PARAPIJOS PARTĖ įvyks antradienio vakare, vasario 6, švč. Trejybės parapijos salėj, kamp. South and So. Meade Sts., Wilkes-Barre, Pa. Merle Fontinell orkestras gros naujus ir senoviškus šokius. Įžanga 25c.

PIE SOCIAL AND ENTERTAINMENT rengia švč. Trejybės parapijos Sodaliatės sekmadienio vakare, vasario 18, Parapijos salėj, kamp. South and S. Meade Sts., Wilkes-Barre. Patarnavimas nuo 7:30 iki 9. Įžanga 15c.

JUOKAI

Pas Astrologą

Tas nenormalus išsiplėtimas tamstos pakaušyje ties kairiaja ausimi parodo, kad tamsta esate brutalaus charakterio žmogus. — Pone astrologe, tai parodo tik mano žmonos charakterį. — Kaip tai! — O gi, tai mudviejų vakarykščio ginčo pasekmės.

Puikį Proga

Ko tu taip linksmas, Jonuk?— klausia Jonuką kaimynų Petriukas. — Ko nesilinksmini,—atsako šis,—juk išisukiusi iš visų savo dar neatliktų baumsnių? — Koku būdu? — Mano tėvelis šiandien profesorium tapo, o profesoriai juk net ne tokius dalykus pamiršta.

Tokia Jau Prigimtis

Ponia Plaukienė gavo dovanų iš vyro. Gavo puikų lapę. Žiūrėjusi, žiūrėjusi, ji pagaliau tarė vyrui: — Man, rodos, kad ta lapę netikra, kad čia glūdi kažkokia suktybė. — Nieko nuostabaus,—tarė vyras,—juk lapių jau tokia prigimtis.

Muziejuje

O čia, malonūs lankytojai, jūs matote karalienės Margaritos pelexnais,—tarė muziejaus vadovas svečiams. — Ką tamsta sakai,—atsiliepia vienas iš lankytojų,—negi ta karalienė tiek daug rūkė?

Visai Galimas Dalykas

Ar teisybė, kad iš galvos formos galima spręsti apie moters protingumą. — Iš galvos kaip galvos, bet iš skrybėlaitės formų—tai tikrai.

LIETUVI-KATALIKE, SKAITYK ŠIUOS LAIKRAŠČIUS

"GARSAS," LRKSA organas, savaitraštis, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa. Kaina \$2.00 metams.

"DRAUGAS," vienietiškas Amerikos lietuvių katalikų dienraštis, 2334 South Oakley Ave., Chicago, Ill. Metams \$6.00.

"DARBININKAS," Liet. šv. Juozapo Darbininkų Sąjogos organas, išėina du kart į savaitę, 366 W. Broadway, So. Boston, Mass. Metams \$4.00, pusmečiui \$2.00.

"AMERIKA," savaitraštis. Leidžia Lietuvių Universali Biuras, Inc., 423 Grand St., Brooklyn, N. Y. Kaina metams \$2.00.

"STUDENTŲ ŽODIS," ALRK Studentų ir Profesionalų Sąjungos žurnalas. Jame bendradarbiauja visos geriausios Amerikos pajėgos. Metams \$2.00. Marianapolis College, Thompson, Conn.

"MUZIKOS ŽINIŲ," mėnesinis muzikos žurnalas. Leidžia Vargoninkų Sąjunga, 1702 N. Walcott Ave., Chicago, Ill.

"LIETUVIŲ ŽINIŲ," savaitraštis. Leidžia Lietuvių R. K. Literatūros Dr-ja, Inc., 6502 Superior Ave., Cleveland, Ohio. Metams

RAUMENŲ SKAUDĖJIMAI GREITAI PALENGVINAMI

Nekenkite bereikalingai raumenų skaudėjimui. Tūkstantai žmonių pasiekė nepaprastą palengvinimą reumatinė skausmų, strėnų raumenų skaudėjimui, išsinarinimui ir šiaip raumenų skaudėjimui vien išsitrindami su Pain-Expelleriu. Šis sensacingas limimentas imci sutalkia laukiama palengvinimą. Virš 17 milijonų bonkaciū jau išsardota. T-dėl neatidėliodami nusipirkite ir išs bonkute Pain-Expellerio. Reikalaukite Pain-Expellerio su žarku ant dėžutės.

NAMAS PARDAVIMUI ARBA ISRENDAVIMUI

Namas didelis, du kambariai dėl krautuvių, trijų karų (automobilių) garažas, 555 Orchard St., Warrior Run, Pa.

Reikalingi pataisymai bus padaryti.

Taip pat šone, prie Orchard St., randasi lotas, 50 pėdų (frontu). Parsiduoda kartu arba atskirai. Kreipkitės į LIETUVIŲ ROMOS KATALIKŲ SUSIVIENYMO CENTRĄ, 73 E. South St., Wilkes-Barre, Pa., arba į FRANK G. RECKUS CO., Miners National Bank Building, Wilkes-Barre, Pa.

LIETUVOS PAVILJONO KLAUSIMAS NEW YORKO PASAULINEJE PARODOJE 1940 METAIS

MANOMA DEL PAVILJONO SUMAZETŲ PASALPA VILNIECIAMS

Gerbiamajai Amerikos lietuvių visuomenėi žinotina, kad Lietuvos vyriausybė, priimdama Pono JAV Prezidento kvietimą dalyvauti 1939 metų Parodoje, buvo jau iš anksto nusistačiusi dalyvauti tik tais 1939 metais ir todėl jau tais metais atitinkamoms įstaigoms Amerikoje iš anksto pranešė, kad reikia eiti prie Paviljono uždarymo ir kad Paviljono finansavimas iš Lietuvos izdo 1940 metais nebenumatomas.

Tokis Lietuvos vyriausybės sprendimas buvo pagrįstas išimtinai biudžetiniams sumetimais, nes vokiečių-lenkų konflikto pasekoje Lietuvoje atsirado nauji ir svarbūs uždaviniai (Vilniaus krašto atstatymas ir didelio skaitliaus atbėgusių iš Lenkijos šelpimas), kurie pareikalavo netik didelio valstybės izdo išsitempimo, bet ir naujos vidaus paskolos (Vilniaus Paskola). Dėl tos pačios priežasties ir V. D. U-niversiteto choras nebegalėjo Amerikon atvykti, nors ir buvo nekantriai laukiamas.

Tai matydami, Amerikos lietuvių noriai ir gausiai prisidėjo prie Lietuvos Parodoje dalyvavimo pasisekimo ir meniškai užką aš čia skaitau savo malonią pareigą pareikšti nuoširdų aciu "Lietuvos Dienos" skaitlingiems Amerikos lietuvių chorams, choro vedėjams ir jų vyriausiam organizatoriui ir dirigentui profesorui Juozui Žilevičiui, — ir finansiška, už ką tariau didelę aciu visiems rėmėjams asmenyje visuomenės komiteto pirmininko p. Juozo Laučkos. Tačiau, kada kilo klausimas dėl palikimo Lietuvos Paviljono 1940 metų Parodoje, tai Amerikos lietuvių tulos organizacijos vengė duoti aiškų atsakymą.

Kadangi kultūrinės propagandos ir tarptautinio mažų tautų optimizmo palaikymo sumetimais Lietuvai beabejo ir 1940 metais priderėta Parodoje dalyvauti, tai aciu "Lietuvos Draugų Amerikoje" atsišaukimui tas svarbus klausimas tapo iškeltas spaudoje. Amerikos lietuvių spauda pakeltą klausimą neatidėliojant emėsi ir, jau galima sakyti, iš-

Internotieji lenkų kariai kreipėsi į kai kurias įstaigas, prašydami jiems suorganizuoti lietuvių kalbos kursus. Tokį prašymą yra gavęs ir Lietuvos Raudonasis Kryžius, kurs žada, kiek sąlygos leis, jų prašymą patenkinti.

Lietuvos Raudonasis Kryžius atidarė savo ligoninę Vilniuje prie Vilniaus universiteto. Ligoninės vedėju paskirtas Dr. Ciplijauskas, buvęs Raud. Kryžiaus ligoninės vedėju Klaipėdoje.

NAUJA LIETUVIŲ KALBOS GRAMATIKA

SKIRIAMA AMERIKIECIAMS

Parašė Marianopolio Kolegijos Profesorius Kunigas Doktoras Jonas Starkus

Ši gramatika tinka netik aukštųjų mokyklų—kolegijų ir high school—auklėtinams, bet ir pradžios mokyklų aukštesnių skyrių mokiniams. Gramatika gražiai išleista, apdaryta kietais stipriais viršeliais.

Kaina \$1.00; paštu siunčiant \$1.10.

Reikalaukite

"GARSO" ADMINISTRACIJOJ

P. O. Box 32, Wilkes-Barre, Pa.